

İSTATİSTİKLERLE TÜRKİYE

Turkey in Statistics 2016

İSTATİSTİKLERLE TÜRKİYE

Turkey in Statistics 2016

İstatistiki veri ve bilgi istekleri için For statistical data and information requests

Bilgi Dağıtım Grubu Data Dissemination Group

Tel: +90 (312) 410 02 15 - 410 02 44

Faks-Fax: +90 (312) 417 04 32

Yayın istekleri için For publication order

Döner Sermaye İşletmesi Revolving Fund Management

Tel: +90 (312) 425 34 23 - 410 05 96 - 410 02 85

Faks-Fax: +90 (312) 417 58 86

Yayın içeriğine yönelik sorularınız için For questions about contents of the publication

Yayın Grubu Publication Group

Tel: +90 (312) 410 02 09 - 410 02 34

Faks-Fax: +90 (312) 417 04 32

İnternet Internet

<http://www.tuik.gov.tr> <http://www.turkstat.gov.tr>

E-posta E-mail

bilgi@tuik.gov.tr info@tuik.gov.tr

Yayın No Publication Number

4473

Türkiye İstatistik Kurumu Turkish Statistical Institute

Devlet Mah. Necatibey Cad. No: 114 06420 Çankaya / ANKARA / TÜRKİYE

Bu yayının 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa göre her hakkı Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığına aittir. Gerçek veya tüzel kişiler tarafından izinsiz çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

Turkish Statistical Institute reserves all the rights of this publication. Unauthorised duplication or distribution of this publication is prohibited under Law No: 5846.

Türkiye İstatistik Kurumu Matbaası, Ankara Turkish Statistical Institute, Printing Division, Ankara

Tel: +90 (312) 387 09 25* Faks-Fax: +90 (312) 418 50 82

Haziran 2017 June 2017

MTB: 2017-149 -10 Adet-Copies

ÖNSÖZ

Toplumun pek çok alanına yönelik resmi istatistiklerin genel çerçeveye itibarıyla sunulduğu ve ülke profili hakkındaki özet bilgilere erişim imkanı sağlayan İstatistiklerle Türkiye, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmaktadır.

Yayında yer alan bilgiler, yayımlandığı zaman dilimindeki mevcut en son verileri içermektedir. Tablo sonlarında yer alan veri kaynaklarının ise, daha detaylı istatistiklere erişmek isteyen kullanıcılar için iyi bir başlangıç noktası olacağı düşünülmektedir. Bu yayına, <http://www.tuik.gov.tr> web adresinden de erişmek mümkündür.

İstatistiklerle Türkiye yayınının geniş kullanıcı kitlesine hizmet vereceği ve araştırmacıları her bir konunun kaynağına götüreceği inancıyla istatistiki bilgi üretilmesine kaynak sağlayan tüm bireylere, kurum ve kuruluşlara, yayının hazırlanmasında emeği geçenlere katkılarından dolayı teşekkür ederim.

FOREWORD

Turkey in Statistics, in which official statistics related to many aspects of the society are presented generally and which provides immediate access to information regarding country profile, is being published by Turkish Statistical Institute (TurkStat).

Information in the publication covers the most recent data available during the publication period. Data sources given at the last chapter of the publication are assumed to be a good starting point for the users who want to reach more detailed information. It is also possible to reach this publication on <http://www.turkstat.gov.tr>.

With the belief that Turkey in Statistics would serve a wide range of users and take the researchers to the source of each subject, I thank all individuals and organizations which provided data to the statistical information production, and all people who have contributed to the preparation of this publication.

Mehmet AKTAŞ

Başkan V.

Acting President

İÇİNDEKİLER	CONTENTS
Sayfa Page	
Önsöz	III Foreword
İçindekiler	V Contents
Simge ve Kısaltmalar	VI Symbols and Abbreviations
İstatistik Bölge Birimleri Sınıflaması	VII Statistical Regions
Açıklama	IX Explanation
Nüfus ve Göç	1 Population and Migration
Demografi	13 Demography
Yaşam Memnuniyeti	17 Life Satisfaction
Sağlık ve Sosyal Koruma	21 Health and Social Protection
Sosyal Güvenlik	31 Social Security
Eğitim ve Kültür	35 Education and Culture
Turizm	45 Tourism
Adalet	49 Justice
Seçim	53 Election
İşgücü	57 Labour Force
Gelir ve Yaşam Koşulları	63 Income and Living Conditions
Tüketim Harcamaları	69 Consumption Expenditures
Tarım	75 Agriculture
Çevre	83 Environment
Enerji	87 Energy
Ulaştırma ve Haberleşme	91 Transportation and Communication
İş İstatistikleri	97 Business Statistics
İşgücü Maliyeti	107 Labour Cost
Bilim ve Teknoloji	109 Science and Technology
Dış Ticaret	115 Foreign Trade
Fiyat ve Enflasyon	121 Price and Inflation
Güven Endeksleri	125 Confidence Indices
Ulusal Hesaplar	129 National Accounts
Para ve Banka	137 Money and Banking
Maliye	141 Finance

SİMGE ve KISALTMALAR

SYMBOLS and ABBREVIATIONS

Bilgi geçicidir	*	Data is provisional
Bilgi yoktur	-	Denotes magnitude null
Gizli veri	c	Confidential data
Revize edilmiştir	(r)	Data revised
Başka yerde sınıflandırılmamış	b.y.s n.e.c.	Not elsewhere classified
2014'den 2016 (dahil) yılına kadar	2014-2016	2014 to 2016 inclusive
2015'te başlayan ve 2016'da biten ürün yılı, mali yıl, öğrenim dönemi vb.	2015/16	Crop year, financial year, school year etc. beginning in 2015 and ending in 2016
Türk Lirası	TL	Turkish Liras
İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması	İBBS SR	Statistical Regions
Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi	ADNKS ABPRS	Address Based Population Registration System
Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması	NACE	Statistical Classification of Economic Activities in the European Community
Uluslararası Standart Ticaret Sınıflaması	SITC	Standard International Trade Classification
Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması	ISIC	International Standard Industrial Classification of All Economic Activities
Standart Uluslararası Ticaret Sınıflamasına Dayalı Geniş Ekonomik Gruplara Göre Sınıflama	BEC	Classification by Broad Economic Categories, Defined in Terms of SITC
Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması	ISCO	International Standard Classification of Occupations
Gayrisafi yurt içi hasıla	GSYH GDP	Gross domestic product
Tüketici fiyat endeksi	TÜFE CPI	Consumer price index
Yurt içi üretici fiyat endeksi	Yİ-ÜFE D-PPI	Domestic producer price index

1. Düzey Level 1		2. Düzey Level 2		3. Düzey Level 3		1. Düzey Level 1		2. Düzey Level 2		3. Düzey Level 3							
TR Türkiye-Turkey																	
TR1	İstanbul	TR10 (İstanbul)		TR100 İstanbul		TRB	Batı Karadeniz West Black Sea	TRB1 (Zonguldak, Karabük, Bartın)		TRB11 Zonguldak TRB12 Karabük TRB13 Bartın							
		TR2	Batı Marmara West Marmara	TR21 (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli)				TR211 Tekirdağ TR212 Edirne TR213 Kırklareli		TRB2	(Kastamonu, Çankırın, Sinop)		TRB21 Kastamonu TRB22 Çankırın TRB23 Sinop				
TR3	Ege Aegean			TR22 (Balıkesir, Çanakkale)		TR221 Balıkesir TR222 Çanakkale		TRB3	(Samsun, Tokat, Çorum, Amasya)		TRB31 Samsun TRB32 Tokat TRB33 Çorum TRB34 Amasya						
		TR31 (İzmir)		TR310 İzmir		TR9	Doğu Karadeniz East Black Sea		TR90		TR901 Trabzon TR902 Ordu TR903 Giresun TR904 Rize TR905 Artvin TR906 Gümüşhane						
		(Aydın, Denizli, Muğla)		TR321 Aydın TR322 Denizli TR323 Muğla					TRA	Kuzeydoğu Anadolu Northeast Anatolia	TRA1		TRA11 Erzurum TRA12 Erzincan TRA13 Bayburt				
		TR32		TR320				TRB1			Orta Anadolu Central Anatolia	TRA2		TRA21 Ağrı TRA22 Kars TRA23 Iğdır TRA24 Ardahan			
		TR33		TR330								TRB2	Güneydoğu Anadolu Southeast Anatolia	TRC1		TRC11 Gaziantep TRC12 Adıyaman TRC13 Kilis	
		(Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak)		TR331 Manisa TR332 Afyonkarahisar TR333 Kütahya TR334 Uşak										TRC2	TRC3	TRC2	
TR4		TR400		TRC3	TRC3											TRC3	
Doğu Marmara East Marmara		TR41 (Bursa, Eskişehir, Bilecik)				TR411 Bursa TR412 Eskişehir TR413 Bilecik										TRC3	
TR5		TR500				TR500			TRC3							TRC31 Mardin TRC32 Batman TRC33 Şırnak TRC34 Siirt	
Batı Anadolu West Anatolia		TR51 (Ankara)				TR510 Ankara		TRC3		TRC31 Mardin TRC32 Batman TRC33 Şırnak TRC34 Siirt							
TR6		TR600				TR600		TRC3		TRC31 Mardin TRC32 Batman TRC33 Şırnak TRC34 Siirt							
Akdeniz Mediterranean		TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)				TR611 Antalya TR612 Isparta TR613 Burdur		TRC3		TRC31 Mardin TRC32 Batman TRC33 Şırnak TRC34 Siirt							
TR7		TR700		TR700		TRC3		TRC31 Mardin TRC32 Batman TRC33 Şırnak TRC34 Siirt									
Orta Anadolu Central Anatolia		TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)		TR711 Kırıkkale TR712 Aksaray TR713 Niğde TR714 Nevşehir TR715 Kırşehir		TRC3		TRC31 Mardin TRC32 Batman TRC33 Şırnak TRC34 Siirt									
TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat)		TR721 Kayseri TR722 Sivas TR723 Yozgat		TR721 Kayseri TR722 Sivas TR723 Yozgat		TRC3		TRC31 Mardin TRC32 Batman TRC33 Şırnak TRC34 Siirt									
Toplam Total		12		26		81											

AÇIKLAMA**Kapsam**

İstatistiklerle Türkiye, kullanıcıya üç yıllık bir karşılaştırma olanağı sağlayacak biçimde düzenlenmiştir. Aksi belirtilmedikçe “yıl” takvim yılını göstermektedir. “Mali yıl” ise, 12 ay için söz konusu olup 1 Ocak tarihinde başlar.

Veri Kaynakları

Yayında sunulan veriler Türkiye İstatistik Kurumunun sayım ve anketlerinden, ayrıca diğer kuruluşların idari kayıtlarından derlenmektedir. Kaynak verilmeyen tablolardaki bilgiler Kurum tarafından hazırlanmıştır.

EXPLANATION**Coverage**

The data in Turkey in Statistics are presented in three year period. Unless otherwise stated, “year” refers to the calendar year. Fiscal year refers to the 12 months and begins with January 1st of each year.

Data Sources

Data presented in the publication are compiled from censuses and surveys conducted by the Turkish Statistical Institute and from administrative registers of the other organizations. Tables for which no source is indicated are based on information prepared by TurkStat.

1

Nüfus ve Göç Population and Migration

1.1 Nüfus, yıllık nüfus artış hızı ve nüfus yoğunluğu, 2007-2016

Population, annual growth rate of population and population density, 2007-2016

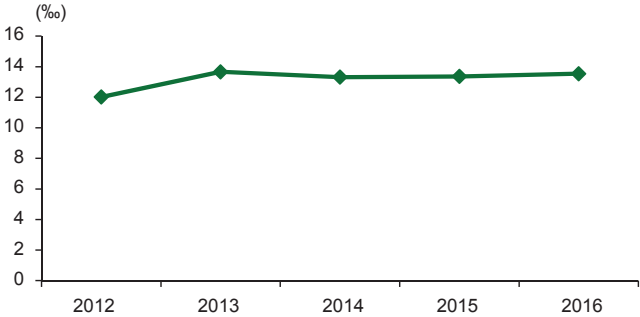
	Nüfus Population	Yıllık nüfus artış hızı (%)	Nüfus yoğunluğu Population density
		Annual growth rate of population (‰)	
2007	70 586 256	-	92
2008	71 517 100	13,1	93
2009	72 561 312	14,5	94
2010	73 722 988	15,9	96
2011	74 724 269	13,5	97
2012	75 627 384	12,0	98
2013	76 667 864	13,7	100
2014	77 695 904	13,3	101
2015	78 741 053	13,4	102
2016	79 814 871	13,5	104

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2007-2016

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2007-2016

Yıllık nüfus artış hızı, 2012-2016

Annual growth rate of population, 2012-2016

1.2 İl, ilçe, belde ve köy sayısı, 2014-2016

Number of provinces, districts, towns and villages, 2014-2016

	2014	2015	2016
İl sayısı -Number of provinces	81	81	81
İlçe sayısı ⁽¹⁾ -Number of districts ⁽¹⁾	919	919	919
Belde/ilk kademe belediyesi sayısı			
Number of towns and submunicipalities	396	397	397
Köy sayısı ⁽²⁾ -Number of villages ⁽²⁾	18 340	18 362	18 373

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2014-2016

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2014-2016

Not. İl, ilçe, belediye ve köylere göre sayı ve nüfuslar belirlenirken; Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (NVİGM) tarafından, ilgili mevzuat ve idari kayıtlar uyarınca Ulusal Adres Veri Tabanı (UAVT)'nda yerleşim yerlerine yönelik olarak yapılan idari bağlılık ve tüzel kişilik değişiklikleri dikkate alınmıştır.

Note. Population and number of provinces, districts, municipalities and villages are determined according to the administrative attachment, legal entity and name changes recorded in the National Address Database (NAD) by the General Directorate of Civil Registration and Nationality (GDCRN) in accordance with the related regulations and administrative registers.

(1) İl merkezleri (merkez ilçeler) ilçe sayısına dahil değildir.

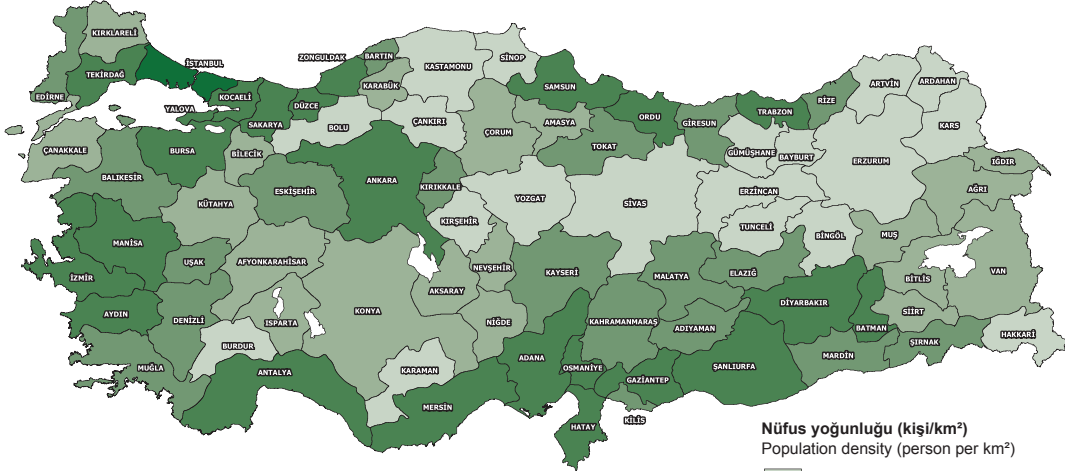
(1) Number of province centers (central districts) are not included.

(2) ADNKS'ye göre ikamet eden kişi kaydı olmayan köyler, köy sayısına dahil edilmiştir.

(2) Number of villages, in which there is no residing population according to ABPRS, are included.

Nüfus yoğunluğu, 2016

Population density, 2016

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2016

Address Based Population Registration System, 2016

1.3 Cinsiyete göre il/ilçe merkezi, belde/köy nüfusu, 2014-2016

Province/district centers, towns/villages population by sex, 2014-2016

	2014	2015	2016
Toplam nüfus -Total population	77 695 904	78 741 053	79 814 871
Erkek -Male	38 984 302	39 511 191	40 043 650
Kadın -Female	38 711 602	39 229 862	39 771 221

İl ve ilçe merkezi nüfusunun toplam nüfus

içindeki oranı (%) - Proportion of province and district centers population in total (%)

Toplam -Total	91,8	92,1	92,3
Erkek -Male	91,7	92,1	92,2
Kadın -Female	91,8	92,1	92,4

Belde ve köy nüfusunun toplam nüfus

içindeki oranı (%) - Proportion of towns and villages population in total (%)

Toplam -Total	8,2	7,9	7,7
Erkek -Male	8,3	7,9	7,8
Kadın -Female	8,2	7,9	7,6

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2014-2016

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2014-2016

1.4 İllere göre nüfus, 2016

Population by provinces, 2016

İl	Nüfus	İl	Nüfus	İl	Nüfus
Provinces	Population	Provinces	Population	Provinces	Population
Toplam-Total	79 814 871				
Adana	2 201 670	Giresun	444 467	Samsun	1 295 927
Adıyaman	610 484	Gümüşhane	172 034	Siirt	322 664
Afyonkarahisar	714 523	Hakkari	267 813	Sinop	205 478
Ağrı	542 255	Hatay	1 555 165	Sivas	621 224
Amasya	326 351	Isparta	427 324	Tekirdağ	972 875
Ankara	5 346 518	Mersin	1 773 852	Tokat	602 662
Antalya	2 328 555	İstanbul	14 804 116	Trabzon	779 379
Artvin	168 068	İzmir	4 223 545	Tunceli	82 193
Aydın	1 068 260	Kars	289 786	Şanlıurfa	1 940 627
Balıkesir	1 196 176	Kastamonu	376 945	Uşak	358 736
Bilecik	218 297	Kayseri	1 358 980	Van	1 100 190
Bingöl	269 560	Kırklareli	351 684	Yozgat	421 041
Bitlis	341 225	Kırşehir	229 975	Zonguldak	597 524
Bolu	299 896	Kocaeli	1 830 772	Aksaray	396 673
Burdur	261 401	Konya	2 161 303	Bayburt	90 154
Bursa	2 901 396	Kütahya	573 642	Karaman	245 610
Çanakkale	519 793	Malatya	781 305	Kırıkkale	277 984
Çankırı	183 880	Manisa	1 396 945	Batman	576 899
Çorum	527 863	Kahramanmaraş	1 112 634	Şırnak	483 788
Denizli	1 005 687	Mardin	796 237	Bartın	192 389
Diyarbakır	1 673 119	Muğla	923 773	Ardahan	98 335
Edirne	401 701	Muş	406 501	Iğdır	192 785
Elazığ	578 789	Nevşehir	290 895	Yalova	241 665
Erzincan	226 032	Niğde	351 468	Karabük	242 347
Erzurum	762 021	Ordu	750 588	Kilis	130 825
Eskişehir	844 842	Rize	331 048	Osmaniye	522 175
Gaziantep	1 974 244	Sakarya	976 948	Düzce	370 371

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2016

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2016

1.5 Yaş grubu ve cinsiyete göre nüfus, 2016

Population by age group and sex, 2016

Yaş grubu-Age group	Toplam-Total	Erkek-Male	Kadın-Female
Toplam-Total	79 814 871	40 043 650	39 771 221
0-4	6 459 295	3 314 542	3 144 753
5-9	6 337 444	3 253 345	3 084 099
10-14	6 129 043	3 147 133	2 981 910
15-19	6 623 319	3 400 443	3 222 876
20-24	6 365 723	3 247 764	3 117 959
25-29	6 246 041	3 169 360	3 076 681
30-34	6 310 411	3 196 645	3 113 766
35-39	6 494 333	3 275 175	3 219 158
40-44	5 634 317	2 833 655	2 800 662
45-49	4 748 514	2 412 875	2 335 639
50-54	4 756 244	2 381 640	2 374 604
55-59	3 715 736	1 855 171	1 860 565
60-64	3 342 948	1 636 510	1 706 438
65-69	2 412 537	1 132 464	1 280 073
70-74	1 680 492	763 121	917 371
75-79	1 202 050	512 607	689 443
80-84	809 325	336 206	473 119
85-89	401 758	136 238	265 520
90+	145 341	38 756	106 585

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2016

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2016

1.6 Yaş bağımlılık oranı, 2014-2016

Age dependency ratio, 2014-2016

(%)

	2014	2015	2016
Toplam yaş bağımlılık oranı			
Total age dependency ratio	47,6	47,6	47,2
Genç bağımlılık oranı (0-14 yaş)			
Youth dependency ratio (age 0-14)	35,8	35,4	34,9
Yaşlı bağımlılık oranı (65+yaş)			
Elderly dependency ratio (age 65 and over)	11,8	12,2	12,3

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2014-2016

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2014-2016

1.7 Cinsiyete göre ortanca yaş, 2014-2016

Median age by sex, 2014-2016

	2014	2015	2016
Ortanca yaş-Median age	30,7	31,0	31,4
Erkek-Male	30,1	30,4	30,8
Kadın-Female	31,3	31,6	32,0

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2014-2016

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2014-2016

1.8 Yasal medeni durum ve cinsiyete göre nüfus, 2016

Population by legal marital status and sex, 2016

[15 ve daha yukarı yaştaki nüfus-Population 15 years of age and over]

	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Toplam-Total	60 202 558	29 999 598	30 202 960
Hiç evlenmedi-Never married	16 517 396	9 465 209	7 052 187
Evlü-Married	38 225 326	19 140 661	19 084 665
Eşi öldü-Widowed	3 285 277	469 632	2 815 645
Boşandı-Divorced	2 174 559	924 096	1 250 463

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2016

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2016

Not. Yabancılar kapsama alınmamıştır.

Note. Foreigners are not included.

1.9 Ortalama hanehalkı büyüklüğü, 2014-2016

Average size of households, 2014-2016

	2014	2015	2016
Toplam-Total	3,6	3,5	3,5
İl ve ilçe merkezleri-Province/district centers	3,6	3,5	3,5
Belde ve köyler-Towns/villages	3,7	3,6	3,5

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2014-2016

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2014-2016

1.10 Hanehalkı tiplerine göre hanehalkı oranı, 2014-2016

Proportion of households by type, 2014-2016 (%)

Hanehalkı tipleri-Type of households	Toplam hanehalkı içindeki oranı Proportion in total households		
	2014	2015	2016
Tek kişilik hanehalkı			
One-person households	13,9	14,4	14,9
Çekirdek aileden oluşan hanehalkı			
One-family households	67,4	66,9	66,4
Sadece eşlerden oluşan çekirdek aile			
Couples without resident children	14,1	14,3	14,2
Eş ve çocuklardan oluşan çekirdek aile			
Couples with at least one resident child	45,7	44,8	44,0
Yalnız ebeveyn ve çocuklardan oluşan çekirdek aile-Lone parents with at least one resident child			
one resident child	7,6	7,8	8,2
Baba ve çocuklardan oluşan çekirdek aile			
Lone fathers with at least one resident child	1,5	1,6	1,7
Anne ve çocuklardan oluşan çekirdek aile			
Lone mothers with at least one resident child	6,1	6,2	6,5
Geniş aileden oluşan hanehalkı			
Extended-family households	16,7	16,5	16,3
Çekirdek aile bulunmayan hanehalkı			
Multi-person households without nuclear families	2,1	2,2	2,4

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2014-2016

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2014-2016

1.11 Cinsiyete ve yaşa göre beklenen yaşam süresi, 2013-2015

Life expectancy by sex and age, 2013-2015

Yaş-Age	Toplam-Total	Erkek-Male	Kadın-Female
0	78,0	75,3	80,7
15	64,2	61,6	66,9
30	49,7	47,1	52,1
50	30,6	28,3	32,8
65	17,8	16,1	19,4

1.12 Doğum yeri durumuna göre nüfus, 2016

Population by place of birth status, 2016

	Nüfus-Population	(%)
Toplam-Total	79 814 871	100,0
İkamet ettikleri ilde doğanlar		
Born in the province of residence	51 681 130	64,8
Farklı bir ilde doğanlar		
Born in a different province	24 925 548	31,2
Yurt dışında doğanlar-Born abroad	1 777 290	2,2
Doğum yeri bilinmeyen-Birthplace unknown	1 430 903	1,8

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2016

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2016

1.13 2015-2016 dönemi net göç hızına göre en fazla göç alan, göç veren iller

The provinces with highest in-migration and out-migration by rate of net migration in 2015-2016 period

İl	Toplam nüfus	Aldığı göç	Verdiği göç	Net göç hızı
Provinces	Total population	In-migration	Out-migration	Rate of net migration (‰)
Net göç hızına göre en fazla göç alan iller				
The provinces with highest in-migration according to their net migration rate				
Bayburt	90 154	16 981	6 653	121,5
Gümüşhane	172 034	26 681	18 343	49,7
Giresun	444 467	35 376	20 284	34,5
Tekirdağ	972 875	56 536	32 290	25,2
Bolu	299 896	18 528	11 762	22,8
Net göç hızına göre en fazla göç veren iller				
The provinces with highest out-migration according to their net migration rate				
Hakkari	267 813	5 945	16 067	-37,1
Ağrı	542 255	14 306	30 811	-30,0
Şırnak	483 788	11 102	24 122	-26,6
Tunceli	82 193	4 822	7 031	-26,5
Muş	406 501	11 309	21 683	-25,2

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2016

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2016

Not. Yabancılar kapsama alınmamıştır.

Note. Foreigners are not included.

2

Demografi Demography

2.1 Doğurganlık göstergeleri, 2014-2016

Fertility indicators, 2014-2016

[31/03/2017 tarihi itibarıyla-Date as of 31/03/2017]

	2014 ⁽ⁿ⁾	2015 ⁽ⁿ⁾	2016
Doğum sayısı-Number of births	1 348 413	1 333 329	1 309 771
Erkek-Boy	692 621	684 055	672 508
Kız-Girl	655 792	649 274	637 263
Kaba doğum hızı (‰)-Crude birth rate (‰)	17,5	17,0	16,5
Toplam doğurganlık hızı (Çocuk sayısı)			
Total fertility rate (Number of children)	2,18	2,15	2,10
Annenin ortalama yaşı-Mean age of mother	27,9	28,0	28,1

Kaynak: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Civil Registration and Nationality

2.2 Evlenmeler ve boşanmalar, 2014-2016

Marriages and divorces, 2014-2016

	2014	2015	2016
Evlenme sayısı-Number of marriages	599 704	602 982	594 493
Kaba evlenme hızı (‰)			
Crude marriage rate (‰)	7,77	7,71	7,50
Boşanma sayısı-Number of divorces	130 913	131 830	126 164
Kaba boşanma hızı (‰)			
Crude divorce rate (‰)	1,70	1,69	1,59

Kaynak: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Civil Registration and Nationality

2.3 Evlilik süresine göre boşanmalar, 2014-2016

Divorces by duration of marriage, 2014-2016

Evlilik süresi (yıl) Duration of marriage (years)	Sayı-Number			(%)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Toplam-Total	130 913	131 830	126 164	100,0	100,0	100,0
1 yıldan az						
Less than 1 year	4 727	4 814	4 550	3,6	3,6	3,6
1-5	47 090	47 075	44 816	36,0	35,7	35,5
6-10	28 595	28 384	26 531	21,8	21,5	21,0
11-15	17 987	18 276	17 833	13,7	13,9	14,2
16-20	14 083	14 252	13 994	10,8	10,8	11,1
21-25	8 623	8 850	8 779	6,6	6,7	7,0
26+	9 538	9 957	9 495	7,3	7,6	7,5
Bilinmeyen-Unknown	270	222	166	0,2	0,2	0,1

Kaynak: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Civil Registration and Nationality

2.4 Ölümlülük göstergeleri, 2014-2016

Mortality indicators, 2014-2016

[31/03/2017 tarihi itibarıyla-Date as of 31/03/2017]

	2014 ^(r)	2015 ^(r)	2016
Ölüm sayısı-Number of deaths	390 944	405 202	422 135
Erkek-Male	213 623	221 896	231 200
Kadın-Female	177 321	183 306	190 935
Kaba ölüm hızı (‰)-Crude death rate (‰)	5,1	5,2	5,3
Bebek ölüm sayısı-Number of infant deaths	14 938	13 654	13 036
Bebek ölüm hızı (‰)-Infant mortality rate (‰)	11,1	10,2	10,0
Erkek-Boys	11,8	10,9	10,5
Kız-Girls	10,3	9,6	9,4

Kaynak: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Civil Registration and Nationality

3

Yaşam Memnuniyeti Life Satisfaction

3.1 Cinsiyet ve yaş grubuna göre mutluluk düzeyi, 2015, 2016

Level of happiness by sex and age group, 2015, 2016

(%)

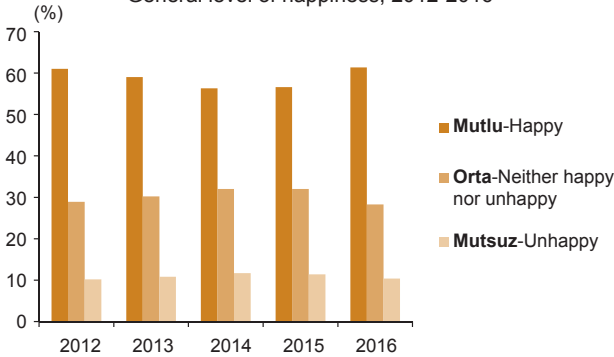
	Mutluluk düzeyi-Level of happiness					
	Mutlu		Orta		Mutsuz	
	Happy		Neither happy nor unhappy		Unhappy	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Toplam-Total	56,6	61,3	32,0	28,3	11,4	10,4
Erkek-Male	52,9	58,1	34,3	30,2	12,8	11,7
Kadın-Female	60,2	64,5	29,8	26,4	10,0	9,1
Yaş grubu-Age group						
18-24	63,8	65,1	28,4	26,3	7,8	8,6
25-34	58,6	62,0	31,9	28,7	9,5	9,3
35-44	54,2	58,2	34,0	30,8	11,8	10,9
45-54	51,7	58,3	34,7	30,7	13,7	10,9
55-64	55,1	62,3	30,7	24,9	14,2	12,8
65+	56,8	64,5	30,7	25,0	12,4	10,5

Kaynak: TÜİK, Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: TurkStat, Life Satisfaction Survey

Genel mutluluk düzeyi, 2012-2016

General level of happiness, 2012-2016

3.2 Eğitim durumuna göre mutluluk düzeyi, 2015, 2016

Level of happiness by education level, 2015, 2016

(%)

Eğitim durumu Level of education	Mutluluk düzeyi-Level of happiness					
	Orta					
	Mutlu Happy		Neither happy nor unhappy		Mutsuz Unhappy	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Toplam-Total	56,6	61,3	32,0	28,3	11,4	10,4
Bir okul bitirmede						
No school completed	57,8	63,5	27,4	23,5	14,9	13,0
İlkokul-Primary school	54,0	62,9	33,4	26,8	12,5	10,2
İlköğretim veya ortaokul						
Primary education or junior high school	58,0	61,4	32,6	29,6	9,4	9,0
Lise ve dengi okul						
High school and equivalent	56,5	57,8	33,0	32,5	10,5	9,7
Yükseköğretim						
Higher education	59,5	60,2	32,3	29,3	8,1	10,6

Kaynak: TÜİK, Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: TurkStat, Life Satisfaction Survey

3.3 Umut düzeyi, 2015, 2016

Level of hope, 2015, 2016

(%)

	Umutlu-Hopeful		Umutlu değil-Not hopeful	
	2015	2016	2015	2016
Toplam-Total	74,4	76,8	25,6	23,2
Erkek-Male	74,7	77,0	25,3	23,0
Kadın-Female	74,0	76,7	26,0	23,3

Kaynak: TÜİK, Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: TurkStat, Life Satisfaction Survey

3.4 Genel olarak kamu hizmetlerinden memnuniyet, 2014-2016

Satisfaction from public services in general, 2014-2016

	2014	2015	(%) 2016
Sosyal Güvenlik Kurumu hizmetleri			
Services of Social Security Institution			
Memnun-Satisfied	58,4	58,7	67,9
Orta-Neither satisfied, nor unsatisfied	9,9	9,9	8,3
Memnun değil-Not satisfied	11,5	9,8	7,5
Fikri yok-No idea	20,2	21,7	16,3
Sağlık hizmetleri-Health services			
Memnun-Satisfied	70,6	72,3	75,4
Orta-Neither satisfied, nor unsatisfied	11,8	12,2	11,6
Memnun değil-Not satisfied	16,7	14,5	12,3
Fikri yok-No idea	0,9	0,9	0,7
Eğitim hizmetleri-Educational services			
Memnun-Satisfied	58,9	59,0	65,1
Orta-Neither satisfied, nor unsatisfied	11,8	12,2	11,5
Memnun değil-Not satisfied	19,0	17,1	15,3
Fikri yok-No idea	10,2	11,8	8,2
Adli hizmetler-Judicial services			
Memnun-Satisfied	50,8	50,4	57,9
Orta-Neither satisfied, nor unsatisfied	8,7	8,6	8,2
Memnun değil-Not satisfied	12,2	10,8	9,0
Fikri yok-No idea	28,4	30,2	24,8
Asayiş hizmetleri-Public security services			
Memnun-Satisfied	69,1	69,8	75,7
Orta-Neither satisfied, nor unsatisfied	9,8	10,3	8,4
Memnun değil-Not satisfied	13,2	9,8	8,5
Fikri yok-No idea	7,9	10,2	7,5
Ulaştırma hizmetleri-Transportation services			
Memnun-Satisfied	71,8	74,0	78,4
Orta-Neither satisfied, nor unsatisfied	9,6	9,5	7,9
Memnun değil-Not satisfied	14,6	13,0	10,9
Fikri yok-No idea	4,1	3,4	2,7

Kaynak: TÜİK, Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: TurkStat, Life Satisfaction Survey

4

Sağlık ve Sosyal Koruma Health and Social Protection

4.1 Sağlık kurumu sayısı, toplam yatak sayısı ve 1 000 kişi başına düşen yatak sayısı, 2013-2015

Number of medical institutions, total hospital beds and number of hospital beds per 1 000 population, 2013-2015

	2013	2014	2015
Toplam-Total	30 116	30 176	30 449
Yataklı sağlık kurumları			
Inpatient medical institutions	1 517	1 528	1 533
Sağlık Bakanlığı'na bağlı			
Attached to the Ministry of Health	854	866	865
Üniversite-University	69	69	70
Özel-Private	550	556	562
Diğer⁽¹⁾-Other⁽¹⁾	44	37	36
Yataksız sağlık kurumu⁽²⁾			
Outpatient medical institutions ⁽²⁾	28 599	28 648	28 916
Yatak sayısı			
Number of hospital beds	202 031	206 836	209 648
1 000 kişi başına düşen yatak sayısı			
Number of hospital beds per 1 000 population	2,64	2,66	2,66

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Health Services

(1) Milli Savunma Bakanlığı hastaneleri, belediye hastaneleri ve diğer kamu kurumlarına ait hastaneler "Diğer" grubu altında kapsamıştır.

(1) Under the "Other" group, Ministry of National Defense hospitals, municipalities hospitals and public institution hospitals are covered.

(2) Sağlık Ocağı, Aile Hekimliği Birimi, Verem Savaş Dispanseri, AÇSAP Merkezi, Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezi sayıları toplama dahil edilmiştir.

(2) The numbers of Community Health Centers, Family Medicine Units, Tuberculosis Dispensaries, MCH/FP Centers, Cancer Early Diagnosis, Screening and Training Centers are included in the total.

4.2 Sağlık personeli sayısı, 2013-2015

Number of health professionals, 2013-2015

[Tüm sektörler-All sectors]

	2013	2014	2015
Toplam personel-Total	732 323	749 584	787 352
Toplam hekim-Total physician	133 775	135 616	141 259
Uzman hekim-Specialist physician	73 886	75 251	77 622
Pratisyen hekim-General practitioner	38 572	39 045	41 794
Asistan hekim-Medical resident	21 317	21 320	21 843
Diş hekimi-Dentist	22 295	22 996	24 834
Eczacı-Pharmacist	27 012	27 199	27 530
Hemşire-Nurse	139 544	142 432	152 803
Ebe-Midwife	53 427	52 838	53 086
Diğer sağlık personeli			
Other health personnel	131 652	138 878	145 943
Diğer personel ve hizmet alımı-Other personnel and procurement of services			
	224 618	229 625	241 897

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Health Services, General Directorate of Management Services

4.3 Enfeksiyon hastalıklarının vaka sayısı, 2013-2015

Number of cases of infectious diseases, 2013-2015

	2013	2014	2015
AİDS-AIDS	93	126	118
Yerli vaka-Local case	80	98	91
Yabancı vaka-Imported case	13	28	27
Kızamık-Measles	7 405	565	342
Yerli vaka-Local case	6 731	451	235
Yabancı vaka-Imported case	674	114	107
Tüberküloz-Tuberculosis	13 170	13 108	12 550
Yerli vaka-Local case	12 679	12 299	11 703
Yabancı vaka-Imported case	491	809	847
Sıtma-Malaria	285	249	221
Yerli vaka⁽¹⁾-Local case⁽¹⁾	34	0	0
Yabancı vaka-Imported case	251	249	221

Kaynak: Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

Source: Public Health Institution of Turkey

(1) 2013 yılı yerli sıtma vakası nüks vaka olup yerli yeni vaka sayısı "0" (sıfır) dır.

(1) All local malaria cases for 2013 "Relapsing malaria cases" and local new case number is "0" (zero)

4.4 Cinsiyete göre toplam kanser insidansı, 2012-2014

Total cancer incidence by sex, 2012-2014

[100 000 nfusta-Per 100 000]

	2012	2013	2014
Toplam-Total	233,0	227,2	210,2
Erkek-Male	277,7	267,9	246,8
Kadın-Female	188,2	186,5	173,6

Kaynak: Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

Source: Public Health Institution of Turkey

4.5 Organ nakli sayısı, 2013-2015

Number of organ transplantation, 2013-2015

	2013	2014	2015
Toplam-Total	4 294	4 261	4 552
Bbrek-Kidney	2 944	2 924	3 204
Karacięer-Liver	1 248	1 212	1 216
Kalp-Heart	63	78	89
Kalp kapakçığı-Heart valve	1	0	0
Akcięer-Lung	32	33	30
Pankreas-Pancreas	4	9	7
İnce bağırsak-Small intestine	2	5	6

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Health Services

4.6 Ölüm nedenlerinin cinsiyete göre dağılımı, 2014-2016

Distribution of causes of death by gender, 2014-2016

Ölüm nedeni-Cause of death	2014 ⁽¹⁾	2015 ⁽¹⁾	2016
Tüm nedenler-All causes	383 676	397 037	408 782
Dolaşım sistemi hastalıkları			
Diseases of the circulatory system	153 649	159 194	162 876
İyi huylu ve kötü huylu tümörler (malign ve benign neoplazmlar)-Neoplasms	78 074	79 160	80 577
Solunum sistemi hastalıkları			
Diseases of the respiratory system	40 593	43 821	48 532
Endokrin (iç salgı bezi), beslenme ve metabolizmayla ilgili hastalıklar			
Endocrine, nutritional and metabolic diseases	19 430	19 803	20 330
Sinir sistemi ve duyu organları hastalıkları			
Diseases of the nervous system and the sense organs	16 617	19 114	19 923
Dışsal yaralanma nedenleri ve zehirlenmeler			
External causes of injury and poisoning	20 155	18 936	18 136
Diğer-Other	55 158	57 009	58 408

(1) Tablodaki değerler, ilgili yıllarda revize edilmiş değerlerin son halini göstermektedir.

(1) Figures in the table indicate the final state of the revised values in the respective years.

4.7 Çocukların son 6 ay içinde geçirdiği başlıca hastalık/sağlık sorunlarının cinsiyete göre dağılımı, 2016

The percentage of main diseases/health problems of children in the last 6 months by sex, 2016

[0-6 yaş grubundaki çocuklar-Children in 0-6 age group]

	(%)		
Hastalık/Sağlık sorunu	Toplam	Erkek	Kadın
Disease/Health problem	Total	Male	Female
Üst solunum yolu enfeksiyonu			
(Tonsilit, orta kulak iltihabı, farenjit vb.)			
Upper respiratory tract infection (Tonsillitis, middle ear infections, pharyngitis, etc.)	42,6	42,6	42,6
İshal-Diarrhea	32,3	31,6	33,0
Bulaşıcı hastalıklar (Suçiçeği, kabakulak vb.)			
Communicable diseases (Varicella, mumps etc.)	9,2	9,4	9,0
Kansızlık (Demir eksikliği anemisi vb.)			
Anemia (Iron deficiency anemia, etc.)	5,4	5,8	4,9
Ağız ve diş sağlığı sorunları			
Oral and dental health problems	7,3	7,7	7,0
Alt solunum yolu enfeksiyonu (Zatürre vb.)			
Lower respiratory tract infection (Pneumonia, etc.)	11,1	11,0	11,1
İdrar yolu enfeksiyonu-Urinary tract infection	4,1	2,8	5,4
Cilt hastalıkları-Skin diseases	2,9	3,2	2,6
D vitamini eksikliğine bağlı kemik bozuklukları			
(Raşitizm)-Bone deformities caused by vitamin D lack (Rickets)	1,8	1,5	2,1

Kaynak: TÜİK, Türkiye Sağlık Araştırması, 2016

Source: TurkStat, Turkey Health Interview Survey, 2016

4.8 Çocukların son 6 ay içinde geçirdiği başlıca hastalık/sağlık sorunlarının cinsiyete göre dağılımı, 2016

The percentage of main diseases/health problems of children in the last 6 months by sex, 2016

[7-14 yaş grubundaki çocuklar-Children in 7-14 age group]

Hastalık/Sağlık sorunu	Toplam	Erkek	Kadın
Disease/Health problem	Total	Male	Female
Ağız ve diş sağlığı sorunları			
Oral and dental health problems	23,4	23,7	23,2
Göz ile ilgili sorunlar-Visual problems	13,6	12,2	15,1
Enfeksiyöz hastalıklar-Infectious diseases	7,9	7,6	8,3
Cilt hastalıkları-Skin diseases	5,8	4,8	6,9
Beslenme ile ilişkili hastalıklar			
Diseases related with nutrition	3,3	3,4	3,1
İşitme ile ilgili sorunlar-Hearing problems	2,3	2,0	2,6
Ruh sağlığı sorunları-Mental health problems	1,3	1,4	1,3
Kas iskelet sistemi hastalıkları			
Musculoskeletal system diseases	1,8	2,2	1,4

Kaynak: TÜİK, Türkiye Sağlık Araştırması, 2016

Source: TurkStat, Turkey Health Interview Survey, 2016

4.9 Bireylerin son 12 ay içerisinde yaşadığı ilk beş hastalık/sağlık sorunlarının cinsiyete göre dağılımı, 2016

The percentage of first five diseases/health problems declared in the last 12 months by individuals by sex, 2016

[15+ yaş-age]

Hastalık/Sağlık sorunu	Toplam	Erkek	Kadın
Disease/Health problem	Total	Male	Female
Bel bölgesi problemleri (Bel ağrısı, bel fıtığı, diğer bel defektleri)-Low back disorders			
(Lumbago, back hernia, other back defections)	27,1	21,4	32,8
Hipertansiyon-High blood pressure (Hypertension)	15,8	11,1	20,5
Boyun bölgesi problemleri (Boyun ağrısı, boyun fıtığı, diğer boyun defektleri)-Neck disorders			
(Neck pain, neck hernia, other neck defections)	18,1	11,5	24,6
Alerji (Alerjik rinit, dermatit, yiyecek vb. alerjisi) (Alerjik astım hariç)-Allergy, such as rhinitis, eye inflammation dermatitis, food allergy or other			
(Allergic asthma excluded)	10,8	7,5	13,9
Şeker hastalığı (Diyabet)-Diabetes	9,1	7,1	10,9

Kaynak: TÜİK, Türkiye Sağlık Araştırması, 2016

Source: TurkStat, Turkey Health Interview Survey, 2016

4.10 Bireylerin vücut kitle indeksinin cinsiyete göre dağılımı, 2016

Body mass index distribution of individuals by sex, 2016

[15 ≥ yaş-age]

(%)

	Düşük kilolu Underweight	Normal kilolu Normal weight	Obez öncesi ⁽¹⁾ Pre-obese ⁽¹⁾	Obez Obese
Toplam-Total	4,0	42,1	34,3	19,6
Erkek-Male	2,5	43,8	38,6	15,2
Kadın-Female	5,6	40,4	30,1	23,9

Kaynak: TÜİK, Türkiye Sağlık Araştırması, 2016

Source: TurkStat, Turkey Health Interview Survey, 2016

(1) "Fazla kilolu" ifadesi "obez öncesi" olarak değiştirilmiştir.

(1) The phrase "overweight" has been changed with "pre-obese".

4.11 Bireylerin tütün mamulü kullanma durumunun cinsiyete göre dağılımı, 2016

The percentage of individuals' status of smoking tobacco products by sex, 2016

[15+yaş-age]

(%)

	Toplam-Total	Erkek-Male	Kadın-Female
Her gün kullanan-Daily smoker	26,5	40,1	13,3
Ara sıra kullanan-Occasional smoker	4,1	4,0	4,1
Daha önce kullanan-Non-smoker	12,9	19,3	6,7
Hiç kullanmayan-Never smoker	56,5	36,6	75,9

Kaynak: TÜİK, Türkiye Sağlık Araştırması, 2016

Source: TurkStat, Turkey Health Interview Survey, 2016

4.12 Sağlık harcamaları, 2013-2015

Health expenditures, 2013-2015

	2013	2014	2015
Toplam sağlık harcaması (Milyon TL)			
Total health expenditure (Million TL)	84 390	94 750	104 568
Kişi başı sağlık harcaması (TL)			
Health expenditure per capita (TL)	1 110	1 232	1 345
Toplam sağlık harcamasının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı (%) -Proportion of total health expenditure to gross domestic product (%)	5,4	5,4	5,4

4.13 Sosyal koruma harcamalarının yardım türlerine göre dağılımı, 2013-2015

Distribution of expenditures on social protection by type of benefits, 2013-2015

		(Milyon TL-Million TL)		
		2013	2014	2015
Sosyal koruma harcamaları toplamı				
Total	social protection expenditure	220 429	247 244	279 734
İdari masraflar ve diğer harcamalar				
	Administration costs and other expenditure	3 982	4 332	4 873
Sosyal koruma yardımları toplamı				
Total	social protection benefits	216 446	242 912	274 862
	Hastalık/sağlık bakımı-Sickness/health care	65 839	73 322	80 435
	Engelli/malül-Disability	8 088	9 251	10 203
	Emekli/yaşlı-Old age	104 554	117 390	134 914
	Dul/yetim-Survivors	25 568	28 931	31 418
	Aile/çocuk-Family/children	6 899	7 580	8 713
	İşsizlik-Unemployment	2 572	3 167	5 255
	Sosyal dışlanma b.y.s-Social exclusion n.e.c.	2 927	3 271	3 923

4.14 Sosyal koruma kapsamında maaş alan kişi sayısı, 2013-2015

Number of pension beneficiaries, 2013-2015

		(Bin kişi-Thousand people)		
		2013	2014	2015
Toplam maaş alan kişi sayısı⁽¹⁾				
Total	pension beneficiaries ⁽¹⁾	11 782	12 009	12 498
Engelli/malül maaşı alan kişi sayısı				
	Pension beneficiaries in disability function	819	806	831
Emekli/yaşlı maaşı alan kişi sayısı				
	Pension beneficiaries in old age function	8 043	8 205	8 534
Dul/yetim maaşı alan kişi sayısı				
	Pension beneficiaries in survivors' function	3 149	3 244	3 368
Toplam emekli/yaşlı ve dul/yetim maaşı alan kişi sayısı⁽¹⁾-Total beneficiaries in old-age and survivors functions⁽¹⁾				
		10 965	11 206	11 669

(1) İlgili değerlerin toplamı vermeme nedeni, mükerrer maaş alanların temizlenmiş olmasıdır.

(1) The related numbers don't give the totals for the reason of eliminating the double countings.

5

Sosyal Güvenlik Social Security

5.1 Sosyal güvenlik kapsamında aktif çalışan kişi sayısı, 2014-2016

Number of active insured persons within the scope of social security,
2014-2016

	2014	2015	2016
Toplam-Total	19 821 822	20 773 227	21 131 838
Sosyal Sigortalar Kurumu (4-1/a)			
Social Insurance Institution (4-1/a)	13 967 837	14 802 222	15 355 158
Bağ-Kur (4-1/b)			
Bağ-Kur (4-1/b)	2 943 837	2 938 034	2 794 132
Emekli Sandığı (4-1/c)-Government			
Employees Retirement Fund (4-1/c)	2 910 148	3 032 971	2 982 548

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu

Source: Social Security Institution

5.2 Sosyal güvenlik kapsamında aylık alan kişi sayısı, 2014-2016

Number of pensioners within the scope of social security, 2014-2016

	2014	2015	2016
Toplam-Total	10 921 001	11 384 263	11 755 203
Sosyal Sigortalar Kurumu (4-1/a)			
Social Insurance Institution (4-1/a)	6 509 713	6 839 981	7 144 139
Bağ-Kur (4-1/b)			
Bağ-Kur (4-1/b)	2 452 887	2 541 927	2 559 823
Emekli Sandığı (4-1/c)⁽¹⁾-Government			
Employees Retirement Fund (4-1/c) ⁽¹⁾	1 958 401	2 002 355	2 051 241

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu

Source: Social Security Institution

(1) Emekli sayısına, sandığa tabi hizmeti olup diğer sosyal güvenlik kurumlarından emekli olanlar kapsamamıştır.

(1) Data concerning the retired persons does not cover persons who are in other social security institutions even though they belong.

5.3 Türkiye İş Kurumuna yapılan iş başvuruları ve işe yerleştirilenler 2014-2016

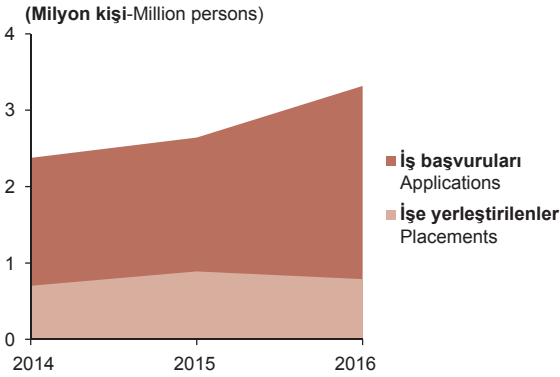
Applications and placements by the Turkish Employment Organization
2014-2016

	2014	2015	2016
İş başvuruları-Applications	2 375 583	2 642 512	3 316 884
İşe yerleştirilenler-Placements	701 435	889 640	789 133

Kaynak: Türkiye İş Kurumu

Source: Turkish Employment Organization

İş başvuruları ve işe yerleştirilenler, 2014-2016 Applications and placements, 2014-2016

6

Eğitim ve Kültür Education and Culture

6.1 Okuryazarlık ve cinsiyete göre nüfus, 2013-2015

Population by literacy and sex, 2013-2015

[6 ve daha yukarı yaştaki nüfus-Population 6 years of age and over]

	2013	2014	2015
	Sayı-Number		
Erkek-Male			
Okuma yazma bilen-Literate	33 098 329	33 967 372	34 554 358
Okuma yazma bilmeyen-Illiterate	449 328	454 760	452 277
Bilinmeyen-Unknown	873 453	456 027	297 439
Kadın-Female			
Okuma yazma bilen-Literate	31 275 805	32 098 958	32 701 639
Okuma yazma bilmeyen-Illiterate	2 205 315	2 208 336	2 191 867
Bilinmeyen-Unknown	832 915	472 278	300 203
	(%)		
Erkek-Male			
Okuma yazma bilen-Literate	98,7	98,7	98,7
Okuma yazma bilmeyen-Illiterate	1,3	1,3	1,3
Kadın-Female			
Okuma yazma bilen-Literate	93,4	93,6	93,7
Okuma yazma bilmeyen-Illiterate	6,6	6,4	6,3

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2015

Source: Address Based Population Registration System Results, 2015

Not.1. Oranlar hesaplanırken bilinmeyen kapsamamıştır.**2. Yabancılar kapsama alınmamıştır.**

Note.1. Proportions are calculated by excluding unknown.

2. Foreigners are not included.

6.2 Öğretim yılı ve okul grubuna göre okullaşma oranı, 2014/'15-2016/'17

Schooling ratio by group of schools and the education year,
2014/'15-2016/'17

(%)

Eğitim seviyesi Level of educational	2014/'15		2015/'16		2016/'17	
	Brüt Gross	Net Net	Brüt Gross	Net Net	Brüt Gross	Net Net
İlkokul						
Primary school	101,1	96,3	99,2	94,9	96,0	91,2
Erkek-Male	100,8	96,0	98,9	94,5	95,9	91,1
Kadın-Female	101,4	96,6	99,5	95,2	96,0	91,2
Ortaokul						
Junior high school	107,1	94,3	107,1	94,4	105,3	95,7
Erkek-Male	105,5	94,4	105,5	94,4	104,5	95,6
Kadın-Female	108,8	94,3	108,9	94,4	106,1	95,8
Orta öğretim						
Secondary education	107,4	79,4	109,9	79,8	106,9	82,5
Erkek-Male	109,8	79,5	112,3	79,4	110,0	82,7
Kadın-Female	104,8	79,3	107,3	80,2	103,7	82,4
Yükseköğretim						
Higher education	88,9	39,5	95,9	40,9	103,3	42,4
Erkek-Male	93,4	38,0	100,6	39,2	102,2	40,5
Kadın-Female	84,2	41,1	91,0	42,6	98,5	44,4

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı, Milli Eğitim İstatistikleri, 2016/'17

Source: Ministry of Education, National Education Statistics, 2016/'17

Not 1. Yıl ortası nüfus projeksiyonları kullanılmıştır.

2. Okullaşma oranları 2007/'08 öğretim yılından itibaren Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarına göre hesaplanmaktadır.

Note 1. The mid-year population projections were used.

2. Schooling ratios from 2007-2008 educational year were calculated according to the results of the Address Based Population Registration System.

6.3 Eğitim kurumlarına göre öğrenciler, 2015/'16-2016/'17

Enrollments by educational institutions, 2015/'16-2016/'17

Eğitim kurumu Educational institutions	2015/'16		2016/'17	
	Okul ⁽³⁾ School ⁽³⁾	Öğrenci Enrollment	Okul ⁽³⁾ School ⁽³⁾	Öğrenci Enrollment
Okul öncesi eğitim⁽¹⁾				
Pre-school ⁽¹⁾	27 793	1 209 106	28 891	1 315 854
İlkokul-Primary school	26 522	5 360 703	25 523	4 970 160
Ortaokul-Junior high school	17 343	5 211 506	17 889	5 519 688
Genel lise⁽¹⁾				
General high schools ⁽¹⁾	5 311	3 047 503	5 152	2 912 093
Mesleki ve teknik lise⁽¹⁾				
Vocational and technical high schools ⁽¹⁾	5 239	2 760 140	5 444	2 601 638
Fakülte ve yüksek okul⁽²⁾				
Higher educational institutions ⁽²⁾	3 735	6 186 007	2 603	6 627 505

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı, Milli Eğitim İstatistikleri, 2016/'17

Source: Ministry of Education, National Education Statistics, 2016/'17

(1) Resmi ve özel okulları kapsar.

(1) It covers public and private schools.

(2) Kaynak: Yükseköğretim Kurulu

(2) Source: Council of Higher Education

(3) Faal olan okullar kapsanmıştır.

(3) Active schools are included.

6.4 Ortaöğretim son sınıfta okuyan öğrencilerin ÖSS sonucuna göre fakülte ve yüksekokula yerleşme oranı, 2013-2015

According to Student Selection Examination, the percentage of students entering faculty and vocational training school from last grade in the secondary education, 2013-2015

	2013	2014	2015
ÖSS'ye giren öğrenci sayısı -Number of student getting selection examination	761 597	799 869	860 798
Fakülte ve yüksekokula yerleşen -Entering student to faculty and vocational training school (%)	438 101 57,5	465 648 58,2	527 490 61,3
Önlisans -Vocational training school (%)	190 713 43,5	212 694 45,7	241 476 45,8
Lisans -Undergraduate (%)	199 482 45,5	209 205 44,9	234 381 44,4
Açıköğretim -Open education (%)	47 906 10,9	43 749 9,4	51 633 9,8

Kaynak: ÖSYM, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi ortaöğretim kurumlarına göre 2013-2015

Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı Sonuçları

Source: Assessment Selection and Placement Centre, Student Selection and Placement Center Examination Results by secondary education institutions, 2013-2015

6.5 Yüksek öğretim kurumlarında (lisans) öğretim alanına göre öğrenciler, 2016/'17

Higher educational institutions enrollments by fields of study, 2016/'17

Öğretim alanı-Field of study	Erkek-Male	Kadın-Female
Toplam -Total	2 202 339	1 869 240
Beşeri bilimler ve sanat -Human sciences and art	204 584	280 925
Eğitim -Education	99 976	167 270
Fen bilimler, matematik, bilgisayar		
Science, mathematics, computer	62 807	61 488
Hizmetler -Services	67 639	39 911
Mühendislik, imalat ve inşaat		
Engineering, manufacturing construction	332 110	136 517
Sağlık ve refah -Health welfare	88 401	157 446
Sosyal bilimler, iş ve hukuk		
Social sciences, business, law	1 317 445	1 011 453
Tarım ve veterinerlik -Agriculture and veterinary	29 104	14 061
Alanı belirlenemeyenler -Unclassified	273	169

Kaynak: YÖK, 2016-17 öğretim yılı Yükseköğretim istatistikleri

Source: Council of Higher Education, Higher Education Statistics 2016-2017

6.6 Yurt dışında öğrenim yapan resmi burslu öğrenci sayıları, 2014-2016

Number of Turkish Government sponsored students educated abroad,
2014-2016

	2014 ⁽¹⁾	2015 ⁽²⁾	2016 ⁽³⁾
Toplam-Total	2 791	2 987	3 007
Yabancı dil-Language	623	582	478
Yüksek lisans-Master	898	947	1 183
Doktora-Doctorate	1 263	1 419	1 301
Staj-Internship	7	39	45

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı; Yükseköğretim Genel Müdürlüğü

Source: The Ministry of National Education; Council of Higher Education

(1) 17/12/2014 tarihi itibarıyla-As of 17/12/2014

(2) 02/03/2016 tarihi itibarıyla-As of 02/03/2016

(3) 30/11/2016 tarihi itibarıyla-As of 30/11/2016

6.7 Öğretim elemanlarının akademik görevlerine göre sayıları, 2016/17

Number of teaching staff by academic title, 2016/17

	Toplam-Total	Erkek-Male	Kadın-Female
Profesör-Professor	22 535	15 602	6 933
Doçent-Associate professor	14 203	8 921	5 282
Yardımcı doçent-Assistant professor	34 652	20 185	14 467
Öğretim görevlisi-Instructor	21 423	12 056	9 367
Okutman-Language instructor	9 799	3 653	6 146
Uzman-Specialist	3 774	1 903	1 871
Araştırma görevlisi-Research assistant	45 321	22 607	22 714
Çevirici-Translator	20	7	13
Eğitim-öğretim planlamacısı			
Education-training planner	36	24	12

Kaynak: YÖK, 2016/17 öğretim yılı Yükseköğretim İstatistikleri

Source: Council of Higher Education, Higher Education Statistics 2016/17

6.8 Kütüphane, kitap ve kütüphaneden yararlanan kişi sayısı, 2013-2015

Number of libraries, books and persons benefiting, 2013-2015

	2013	2014	2015
Milli Kütüphane-National Library			
Kütüphane sayısı -Number of libraries	1	1	1
Kitap sayısı (Bin) -Number of books (Thousand)	1 444	1 518 ⁽¹⁾	1 262 ⁽²⁾
Kütüphaneden yararlanan kişi sayısı (Bin)			
Number of persons benefiting (Thousand)	651	556	524
Halk kütüphanesi-Public libraries			
Kütüphane sayısı -Number of libraries	1 118	1 121	1 130
Kitap sayısı (Bin) -Number of books (Thousand)	16 100	17 112	18 097
Kütüphaneden yararlanan kişi sayısı (Bin)			
Number of persons benefiting (Thousand)	20 232	20 788	23 529
Üniversite kütüphanesi-University libraries			
Kütüphane sayısı -Number of libraries	533	559	555
Kitap sayısı (Bin) -Number of books (Thousand)	13 408	14 365	15 257
Örgün ve yaygın eğitim kurum kütüphaneleri			
Formal and non-formal education institutions libraries			
Kütüphane sayısı -Number of libraries	30 856	27 948	27 836
Kitap sayısı (Bin) -Number of books (Thousand)	31 282	27 861	32 328

(1) 1928 Harf devrimi sonrası Türkçe ve yabancı dildeki basma kitapları kapsamaktadır.

(1) Covers printing books in Turkish and foreign language after the Turkish letters reform in 1928.

(2) 2015 yılı sonunda Milli Kütüphane Başkanlığı'nın otomasyon sisteminde yaptığı değişiklik nedeniyle rakamlar güncellenmiştir.

(2) At the end of 2015, because of the change in Library Automation System by National Library of Turkey, the figures were updated.

6.9 Gazetelerin ve dergilerin coğrafi kapsama (yayın bölgesi) göre sayısı, 2013-2015

Number of newspapers and magazines by geographical coverage (region of publishing), 2013-2015

	Gazete-Newspapers			Dergi-Magazines		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Toplam -Total	3 100	2 944	2 731	4 058	4 176	4 071
Yerel -Local	2 813	2 619	2 447	1 464	1 595	1 513
Bölgesel -Regional	107	143	112	235	274	296
Yaygın (Ulusal) -National	180	182	172	2 359	2 307	2 262

6.10 Sinema salonu, gösterilen film ve seyirci sayısı, 2013-2015

Number of movie houses, pictures shown and attendances, 2013-2015

	2013	2014	2015
Sinema salonu sayısı -Number of movie houses	2 102	2 170	2 356
Gösterilen film sayısı -Number of pictures shown	40 406	41 517	49 151
Seyirci sayısı (Bin)			
Number of attendances (Thousand)	45 078	55 379	57 148

Kaynak: Sinema müdürlükleri

Source: Directorates of cinemas

6.11 Tiyatro salonu, oynanan eser ve seyirci sayısı, 2012/'13-2014/'15

Number of theater halls, shows and attendances, 2012/'13-2014/'15

	2012/'13	2013/'14	2014/'15
Tiyatro salonu sayısı -Number of theater halls	678	611	719
Oynanan eser sayısı -Number of shows	6 219	6 642	6 825
Seyirci sayısı (Bin)			
Number of attendances (Thousand)	6 245	6 076	5 853

Kaynak: Devlet Tiyatoları Genel Müdürlüğü, belediye, resmi kurum ve özel tiyatro müdürlükleri

Source: General Directorate of State Theaters, municipalities, directorates of official and private theaters

6.12 Opera ve bale salonu, oynanan eser ve seyirci sayısı, 2013/'14-2015/'16

Number of opera and ballet halls, shows and attendances, 2013/'14-2015/'16

	2013/'14	2014/'15	2015/'16
Opera ve bale salonu sayısı			
Number of opera and ballet halls	15	11	11
Oynanan eser sayısı -Number of shows	188	190	170
Seyirci sayısı -Number of attendances	400 420	337 007	272 578

Kaynak: Devlet Opera ve Bale Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of State Opera and Ballet

6.13 Müze, eser ve müze ve ören yeri ziyaretçi sayısı, 2013-2015

Number of museums, works and visitors to the museums and ruins,
2013-2015

	2013	2014	2015
Müze sayısı-Number of museums	350	392	409
Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı müzeler			
Museums affiliated to Culture and Tourism Ministry	187	192	193
Özel müzeler-Private museums	163	200	216
Müzedeki eser sayısı (Bin)			
Number of works (Thousand)	3 532	3 592	3 629
Müze ve ören yeri ziyaretçi sayısı (Bin)-Number of visitors to the museums and ruins (Thousand)	37 374	37 932	37 048

Kaynak: Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Cultural Heritage and Museums

7

Turizm
Tourism

7.1 Giriş yapan yabancı ve vatandaşlar, 2014-2016

Arriving foreigners and citizens, 2014-2016

	2014	2015	2016
Yabancı-Foreigner	36 837 900	36 244 632	25 352 213
Vatandaş-Citizens	12 768 914	13 617 038	13 443 961

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Security

7.2 Çıkış yapan yabancı ve vatandaşlar, 2014-2016

Departing foreigners and citizens, 2014-2016

	2014	2015	2016
Yabancı-Foreigner	36 507 184	35 903 327	25 432 123
Vatandaş-Citizens	12 823 968	13 687 275	13 505 247

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Security

7.3 Seçilmiş milliyetlere göre giriş yapan yabancılar, 2014-2016

Arriving foreigners by selected nationalities, 2014-2016

	2014	2015	2016
Almanya-Germany	5 250 036	5 580 792	3 890 074
Gürcistan-Georgia	1 755 289	1 911 832	2 206 266
İngiltere-United Kingdom	2 600 360	2 512 139	1 711 481
Bulgaristan-Bulgaria	1 693 591	1 821 480	1 690 766
İran-Iran	1 590 664	1 700 385	1 665 160

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Security

7.4 Çıkış yapan ziyaretçi sayısı, turizm geliri ve kişi başı ortalama harcama, 2014-2016

Number of departing visitors, tourism income and average expenditure per capita, 2014-2016

	2014	2015	2016
Çıkış yapan ziyaretçi sayısı			
Number of departing visitors	41 415 070	41 617 530	31 365 330
Yabancı⁽¹⁾-Foreigner⁽¹⁾	35 850 286	35 592 160	25 265 406
Vatandaş (yurt dışında ikamet eden)			
Citizen (resident abroad)	5 564 784	6 025 370	6 099 924
Turizm geliri⁽²⁾ (Bin \$)			
Tourism income ⁽²⁾ (Thousand \$)	34 305 904	31 464 777	22 107 440
Yabancı (Bin \$)-Foreigner (Thousand \$)	27 778 026	25 438 923	15 991 381
Vatandaş (yurt dışında ikamet eden) (Bin \$)			
Citizen (resident abroad) (Thousand \$)	6 289 260	5 843 074	5 964 853
Kişi başı ortalama harcama (\$)			
Average expenditure per capita (\$)	828	756	705
Yabancı (\$) -Foreigner (\$)	775	715	633
Vatandaş (yurt dışında ikamet eden)(\$)			
Citizen (resident abroad) (\$)	1 130	970	978

Kaynak: TÜİK Çıkış Yapan Ziyaretçiler Anketi

Source: TurkStat Departing Visitors Survey

(1) **Hesaplamalarda; 2013 yılı 3. döneminden başlayarak Gaziantep Kargamış, Hatay Cilvegözü ve Yayladağı, Kilis Öncüpınar ve Şanlıurfa Akçakale sınır kapılarından çıkış yapan Suriye vatandaşı sayısı, Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM) sınır rakamlarından çıkartılmıştır.**

(1) Calculations are made by extracting the departures of Syrians from the Gaziantep Kargamış, Hatay Cilvegözü and Yayladağı, Kilis Öncüpınar and Şanlıurfa Akçakale border gates from the border figures of General Directorate of Security starting from the 3rd quarter of 2013.

(2) **Cep telefonu dolaşım harcamaları ile marina hizmet harcamaları toplam gelirden yer almaktadır, yabancı-vatandaş ayrımı verilememektedir.**

(2) GSM roaming expenditures and marina service expenditures can not be given by foreigner and citizen visitors but included in total tourism income.

7.5 Yurtdışına giden vatandaş sayısı, turizm gideri ve kişi başı ortalama harcama, 2014-2016

Number of citizens visiting abroad, tourism expenditures and average expenditure per capita, 2014-2016

	2014	2015	2016
Yurtdışına giden vatandaş sayısı			
(Türkiye'de ikamet eden)-Number of citizens			
visiting abroad (Resident in Turkey)	7 982 264	8 750 851	7 891 909
Turizm gideri (Bin \$)			
Tourism expenditure (Thousand \$)	5 470 481	5 698 423	5 049 793
Kişi başı ortalama harcama (\$)			
Average expenditure per capita (\$)	685	651	640

Kaynak: TÜİK Vatandaş Giriş Anketi

Source: TurkStat Arriving Citizens Survey

8

Adalet
Justice

8.1 Cinsiyet ve suçun işlendiği andaki yaş grubuna göre ceza infaz kurumuna giren hükümlüler, 2013-2015

Convicts received into prison by sex and age group at the time of committed crime, 2013-2015

	2013	2014	2015
Toplam-Total	161 711	170 733	168 726
Erkek-Male	156 184	164 448	162 439
Kadın-Female	5 527	6 285	6 287
Yaş grubu-Age group			
12-14	1 137	1 028	1 256
15-17	4 995	6 567	7 737
18-24	37 790	44 027	45 451
25-34	54 493	57 808	56 810
35-44	37 263	37 041	35 536
45-54	18 658	17 741	16 323
55-64	5 739	5 355	4 716
65+	1 425	1 114	847
Bilinmeyen-Unknown	211	52	50

8.2 Eğitim durumuna göre ceza infaz kurumuna giren hükümlüler, 2013-2015

Convicts received into prison by educational status, 2013-2015

	2013	2014	2015
Toplam-Total	161 711	170 733	168 726
Okuma yazma bilmeyen-Illiterate	1 608	1 551	1 455
Okuryazar olup da bir okul bitirmeyen			
Literate but not graduated from a school	11 489	12 581	11 217
Bitirilen okul-Completed school	139 042	148 105	150 403
İlkokul-Primary school	42 601	39 689	38 619
İlköğretim-Primary education	48 814	51 196	50 205
Ortaokul ve dengi meslek okulu-Junior high school and vocational school at junior high school level	13 129	19 664	18 560
Lise ve dengi meslek okulu-High school and vocational school at high school level	28 633	31 386	36 623
Yüksek öğretim-Higher education	5 865	6 170	6 396
Bilinmeyen-Unknown	9 572	8 496	5 651

8.3 Bazı seçilmiş suç türlerine göre ceza infaz kurumuna giren hükümlüler, 2013-2015

Convicts received into prison by some selected type of crime, 2013-2015
[1 Ocak-31 Aralık - 1 January-31 December]

	2013	2014	2015
Hırsızlık-Theft	22 343	29 907	30 093
Yaralama-Assault	29 818	24 806	23 730
İcra İflas Kanununa muhalefet-Opposition to the Bankruptcy and Enforcement Law	18 701	14 021	13 024
Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti			
Production and commerce of drugs	9 177	11 672	12 143
Yağma-Robbery	4 877	8 012	10 045
Öldürme-Homicide	6 534	8 887	8 303

8.4 Suç türüne göre çocuk ceza infaz kurumuna ve eğitimevine giren hükümlü çocuklar, 2013-2015

Juvenile convicts received into juvenile prison and reformatory by type of crime, 2013-2015

	2013	2014	2015
Toplam-Total	274	455	483
Öldürme-Homicide	18	23	27
Hırsızlık-Theft	118	212	251
Cinsel suçlar-Sexual crimes	22	40	31
Yaralama-Assault	7	17	7
Yağma-Robbery	71	99	93
Diğer-Other	38	64	74

8.5 Ceza infaz kurumu nüfusunun cinsiyet, statü, uyruđu, 2013-2015

Prison population by sex, status and nationality, 2013-2015

[31 Aralık tarihi itibariyle-As of December 31st]

	2013	2014	2015
Toplam-Total	144 098	158 690	177 262
Erkek-Male	138 906	152 902	170 754
Kadın-Female	5 192	5 788	6 508
Hükümlü-Convict	115 990	136 483	151 334
Tutuklu-Arrested	28 108	22 207	25 928
T.C.-TR	141 604	155 781	173 440
Yabancı-Foreigner	2 494	2 909	3 822

9

Seçim Election

9.1 Milletvekili Genel Seçimi sonuçları, 2011, 2015

Results of the General Election of Representatives, 2011, 2015

	2011	07/06/2015	01/11/2015
Kayıtlı seçmen -Registered voters	52 806 322	56 608 817	56 949 009
Oy kullanan seçmen -Actual voters	43 914 948	47 507 467	48 537 695
Katılım oranı (%) -Participation rate (%)	83,2	83,9	85,2
Toplam geçerli oy sayısı -Total valid votes	42 941 763	46 163 243	47 840 231
Geçerli oy sayısı -Number of valid votes	42 813 896	45 121 773	46 555 267
Yurt dışı/gümrük kapıları geçerli oy sayısı Number of valid votes at abroad and customs gates	127 867	1 041 470	1 284 964
Milletvekili sayısı -Number of representative	550	550	550
Erkek -Male	471	452	469
Temsil oranı (%) -Representation rate (%)	85,6	82,2	85,3
Kadın -Female	79	98	81
Temsil oranı (%) -Representation rate (%)	14,4	17,8	14,7

Kaynak: Yüksek Seçim Kurulu

Source: Supreme Election Council

Milletvekili Genel Seçimi sonuçları, 01/11/2015

Results of the General Election of Representatives, 01/11/2015

9.2 Mahalli İdareler Seçimi sonuçları, 2014

Results of the Local Administration Elections, 2014

	İl genel meclisi üyeleri Provincial general council members	Büyükşehir belediye bşk. Mayor of metropolitan municipality	Belediye başkanlığı Mayor	Belediye meclisi üyeleri Municipal council members
Kayıtlı seçmen sayısı Number of registered voters	11 991 225	40 727 194	48 905 743	48 905 721
Oy kullanan seçmen sayısı Number of actual voters	10 619 055	36 440 968	43 609 960	43 593 617
Katılım oranı (%) Participation rate (%)	88,6	89,5	89,2	89,1
Geçerli oy sayısı Number of valid votes	10 240 022	34 913 716	41 766 549	41 575 471

Not. 1 Haziran 2014 yenilenen seçim sonuçları dahildir.

Note. Results of the renewed election held on June 1, 2014 are included.

9.3 Halk Oylaması sonuçları, 2007, 2010, 2017

Results of the Referendum, 2007, 2010, 2017

	2007	2010	2017
Kayıtlı seçmen-Registered voters	42 690 252	52 051 828	58 291 898
Oy kullanan seçmen-Actual voters	28 819 319	38 369 099	49 798 855
Katılım oranı (%) -Participation rate (%)	67,5	73,7	85,4
Geçersiz oy sayısı Number of invalid votes	651 658	725 062	862 251
Oranı (%) -Ratio (%)	2,3	1,9	1,7
Geçerli oy sayısı -Number of valid votes	28 167 661	37 644 037	48 936 604
Oranı (%) -Ratio (%)	97,7	98,1	98,3
Evet oyları sayısı -Number of yes votes	19 422 714	21 787 244	25 157 463
Oranı (%) -Ratio (%)	68,9	57,9	51,4
Hayır oyları sayısı -Number of no votes	8 744 947	15 856 793	23 779 141
Oranı (%) -Ratio (%)	31,1	42,1	48,6

Not.1. Resmi Gazete sonucudur.

2. Yurt dışı (gümrük kapıları ve yurt dışı sandıkları) halk oylaması sonuçları, Türkiye toplamı içinde gösterilmiştir.

Note.1. It is the result of the Official Gazette.

2. The results of the public vote abroad (customs and ballot boxes abroad) are shown in the total of Turkey.

10

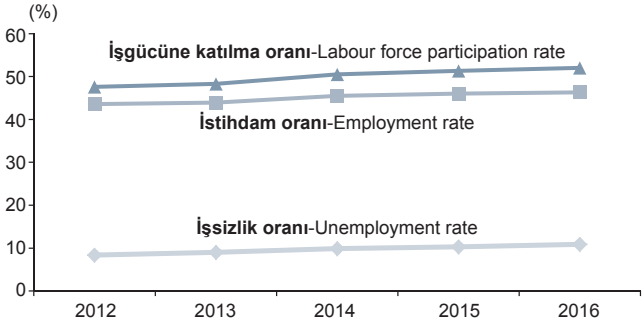
İşgücü
Labour Force

10.1 Kurumsal olmayan nüfusun cinsiyete göre işgücü durumu, 2016
Labour force status of non-institutional population by sex, 2016
[15+yaş-age]

	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
	(Bin kişi- Thousand person)		
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus Population 15 years and over	58 720	29 031	29 689
İşgücü-Labour force	30 535	20 899	9 637
İstihdam edilenler-Employed	27 205	18 893	8 312
İşsiz-Unemployed	3 330	2 006	1 324
İşgücüne dahil olmayan nüfus Not in labour force	28 185	8 133	20 052
	(%)		
İşgücüne katılma oranı Labour force participation rate	52,0	72,0	32,5
İşsizlik oranı-Unemployed rate	10,9	9,6	13,7
İstihdam oranı- Employment rate	46,3	65,1	28,0
Tarım dışı işsizlik oranı Non-agricultural unemployment rate	13,0	10,9	18,1

Temel işgücü göstergeleri, 2012-2016
Basic labour force indicators, 2012-2016
[15+yaş-age]

10.2 İstihdam edilenlerin cinsiyete göre işteki durumu, 2016

Employment status by sex, 2016

[15+ yaş-age]

(Bin kişi-Thousand person)

	Toplam	Tarım	Tarım dışı
	Total	Agriculture	Non-agriculture
Toplam-Total	27 205	5 305	21 901
Ücretli, maaşlı ve yevmiyeli			
Regular and casual employee	18 377	548	17 830
İşveren-Employer	1 239	54	1 185
Kendi hesabına-Own account worker	4 536	2 189	2 347
Ücretsiz aile işçisi-Unpaid family worker	3 053	2 514	539
Erkek-Male	18 893	2 920	15 973
Ücretli, maaşlı ve yevmiyeli			
Regular and casual employee	13 101	345	12 756
İşveren-Employer	1 127	49	1 077
Kendi hesabına-Own account worker	3 801	1 941	1 860
Ücretsiz aile işçisi-Unpaid family worker	864	585	279
Kadın-Female	8 312	2 384	5 928
Ücretli, maaşlı ve yevmiyeli			
Regular and casual employee	5 276	203	5 073
İşveren-Employer	112	4	108
Kendi hesabına-Own account worker	734	248	486
Ücretsiz aile işçisi-Unpaid family worker	2 190	1 929	261

Not.1. Rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

2. Beş bin kişiden az gözlem değerlerinde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

Note.1. Total figures may not be exact due to the rounding of the numbers.

2. Sample size is too small for reliable estimates for figures less than five thousand persons in each cell.

10.3 İstihdam edilenlerin cinsiyete göre iktisadi faaliyet kolları, 2016
 Economic activity by sex, 2016
 [15+yaş-age]

(Bin kişi-Thousand person)

İktisadi faaliyet kolları-Economic activity NACE Rev.2	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Toplam-Total	27 205	18 893	8 312
Tarım-Agriculture			
Tarım, ormancılık ve balıkçılık Agriculture, forestry and fishing	5 305	2 920	2 384
Sanayi-Industry			
Madencilik ve taşocakçılığı-Mining and quarrying	125	120	4
İmalat-Manufacturing	4 915	3 708	1 207
Elektrik, gaz, buhar, su temini ve kanalizasyon Electricity, gas, steam, water supply, sewerage etc.	257	229	28
İnşaat-Construction			
İnşaat-Construction	1 987	1 904	83
Hizmetler-Services			
Toptan ve perakende ticaret Wholesale and retail trade	3 758	2 866	892
Ulaştırma ve depolama Transportation and storage	1 185	1 073	112
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri Accommodation and food service activities	1 471	1 127	344
Bilgi ve iletişim-Information and communication	248	186	62
Finans ve sigorta faaliyetleri Financial and insurance activities	301	168	132
Gayrimenkul faaliyetleri-Real estate activities	242	199	43
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler Professional, scientific and technical activities	846	507	339
İdari ve destek hizmet faaliyetleri Administrative and support service activities	1 397	928	469
Kamu yönetimi ve savunma Public administration and defence	1 453	1 203	250
Eğitim-Education	1 607	758	849
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri Human health and social work activities	1 123	328	795
Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor Arts, entertainment and recreation	141	107	35
Diğer hizmet faaliyetleri-Other social, community and personal service activities	844	560	284

Not.1. Rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

2. Beş bin kişiden az gözlem değerlerinde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

Note.1. Total figures may not be exact due to the rounding of the numbers.

2. Sample size is too small for reliable estimates for figures less than five thousand persons in each cell.

10.4 İşgücüne dahil olmayanların cinsiyete göre işgücüne dahil olmama nedenleri, 2016

Reasons of not being in labour force by sex, 2016

[15+ yaş-age]

(Bin kişi-Thousand person)

Neden-Reason	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
İşgücüne dahil olmayan nüfus			
Population not in labour force	28 185	8 133	20 052
İş aramayıp, çalışmaya hazır olanlar			
Not seeking a job, but available to start			
İş bulma ümidi olmayanlar-Discouraged	658	406	252
Diğer⁽¹⁾-Other⁽¹⁾	1 762	584	1 177
Mevsimlik çalışanlar-Working seasonally	89	24	64
Ev işleriyle meşgul-Housewife	11 098	-	11 098
Eğitim/Öğretim-Education/Training	4 541	2 220	2 320
Emekli-Retired	4 160	3 201	958
Çalışamaz halde-Disabled, old ill etc.	4 036	1 351	2 685
Diğer-Other	1 843	345	1 498

Not.1. Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

2. Beş bin kişiden az gözlem değerlerinde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

Note.1. Figures in table may not add up to totals due to rounding.

2. Sample size is too small for reliable estimates for figures less than five thousand persons in each cell.

(1) Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

(1) These were the persons who were not seeking a job for reasons such as being seasonal workers, busy with household chores, student, property income earner, retired, or disabled, but available to start a job.

10.5 İstihdam edilenlerin cinsiyete göre meslek grubu, 2016

Occupation by sex, 2016

[15+ yaş-age]

(Bin kişi-Thousand person)

Meslek grubu-Occupation	Toplam	Erkek	Kadın
ISCO 08	Total	Male	Female
Toplam-Total	27 205	18 893	8 312
Yöneticiler-Managers	1 402	1 190	212
Profesyonel meslek mensupları-Professionals	2 786	1 507	1 279
Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları			
Technicians and associate professionals	1 531	1 128	403
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar			
Clerical support workers	1 945	1 100	845
Hizmet ve satış elemanları			
Service and sales workers	5 130	3 524	1 606
Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar			
Skilled agricultural, forestry and fishery workers	4 044	2 504	1 540
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar			
Craft and related trades workers	3 689	3 244	444
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar			
Plant and machine operators and assemblers	2 519	2 251	268
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar			
Elementary occupations	4 159	2 444	1 715

Not.1. Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

2. Beş bin kişiden az gözlem değerlerinde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

Note.1. Figures in table may not add up to totals due to rounding.

2. Sample size is too small for reliable estimates for figures less than five thousand persons in each cell.

11

Gelir ve Yaşam Koşulları Income and Living Conditions

11.1 Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirine göre sıralı yüzde 20'lik gruplar itibarıyla yıllık eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirinin dağılımı, Türkiye, 2013-2015

Distribution of annual equivalised household disposable income by quintiles ordered by equivalised household disposable income, Turkey, 2013-2015

	Yüzde 20'lik gruplar-Quintiles					
	Toplam	1. %20 ⁽¹⁾	2. %20	3. %20	4. %20	5. %20 ⁽¹⁾
	Total	1 st 20% ⁽¹⁾	2 nd 20%	3 rd 20%	4 th 20%	5 th 20% ⁽¹⁾
2013						
Yüzde (%)						
Percentage (%)	100,0	6,1	10,7	15,2	21,4	46,6
Ortalama (TL)-Mean (TL)	13 250	4 016	7 076	10 080	14 193	30 889
Medyan (TL)-Median (TL)	10 024	4 188	7 080	10 024	14 000	24 726
2014						
Yüzde (%)						
Percentage (%)	100,0	6,2	10,9	15,3	21,7	45,9
Ortalama (TL)-Mean (TL)	14 553	4 515	7 894	11 157	15 792	33 417
Medyan (TL)-Median (TL)	11 108	4 661	7 863	11 108	15 576	27 388
2015						
Yüzde (%)						
Percentage (%)	100,0	6,1	10,7	15,2	21,5	46,5
Ortalama (TL)-Mean (TL)	16 515	5 065	8 850	12 520	17 785	38 368
Medyan (TL)-Median (TL)	12 492	5 306	8 812	12 492	17 558	30 993
2013						
Gini katsayısı-Gini coefficient		0,400		0,391		0,397
2014						
P80/P20 oranı-S80/S20 ratio		7,7		7,4		7,6
2015						

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2013, 2014 ve 2015

Source: TurkStat, Income and Living Conditions Survey, 2013, 2014 and 2015

Not.1.Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

2. Gelirlerin referans dönemi bir önceki takvim yılıdır.

Note.1.Figures in table may not add up to totals due to rounding.

2. Reference period of incomes is the previous calendar year.

(1) Fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığında; "ilk yüzde 20'lik grup" geliri en düşük olan grubu, son yüzde 20'lik grup ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

(1) When the individuals are sorted in ascending order by equivalised household disposable income and divided into 5 parts, the bottom income group is defined as "the first quintile" and the top income group is defined as "the last quintile".

11.2 Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirine göre sıralı yüzde 20'lik gruplar ve gelir türlerine göre yıllık fert gelirinin dağılımı, Türkiye, 2015

Quintiles ordered by equivalised household disposable income and distribution of annual incomes by types of income, Turkey, 2015

[Dikey %-Vertical %]

Gelir türleri Type of income	Toplam Total	Yüzde 20'lik gruplar-Quintiles				
		1. %20 ⁽¹⁾ 1 st 20% ⁽¹⁾	2.%20 2 nd 20%	3.%20 3 rd 20%	4.%20 4 th 20%	5.%20 ⁽¹⁾ 5 th 20% ⁽¹⁾
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Maaş ve ücret-Wage and salary	49,7	37,3	45,9	46,8	50,2	52,4
Yevmiye-Casual	2,8	16,1	7,6	3,7	2,1	0,5
Müteşebbis-Entrepreneurial	18,8	16,8	16,2	15,0	16,0	21,8
Tarım-Agricultural	5,0	8,0	7,0	5,4	5,3	4,0
Tarım dışı-Non-agricultural	13,8	8,8	9,3	9,6	10,7	17,8
Gayrimenkul-Rental income	3,3	1,0	1,3	1,8	2,4	4,6
Menkul kıymet-Property income	2,6	1,8	1,7	2,1	2,3	3,1
Sosyal transferler						
Social transfers	20,0	20,5	23,4	27,2	24,2	15,4
Emekli ve dul-yetim aylıkları						
Pensions and survivors' benefits	18,4	12,7	20,3	25,3	22,8	14,8
Diğer sosyal transferler						
Other social transfers	1,6	7,8	3,0	1,9	1,3	0,7
Hanelerarası transferler (Alınan)						
Inter-household transfers (Received)	2,6	5,1	3,3	3,0	2,6	2,1
Diğer gelirler-Other incomes	0,2	1,5	0,6	0,3	0,2	0,0

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2015

Source: TurkStat, Income and Living Conditions Survey, 2015

Not.1.Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

2. Gelirlerin referans dönemi bir önceki takvim yılıdır.

3. Toplam gelire izafi kira dahil değildir.

Note.1.Figures in table may not add up to totals due to rounding.

2. Reference period of incomes is the previous calendar year.

3. Imputed rent is not included to total incomes.

(1) Fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığında; "İlk yüzde 20'lik grup" geliri en düşük olan grubu, son yüzde 20'lik grup ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

(1) When the individuals are sorted in ascending order by equivalised household disposable income and divided into 5 parts, the bottom income group is defined as "the first quintile" and the top income group is defined as "the last quintile".

11.3 Hanehalkı fertlerinin esas işteki durumlarına göre yıllık ortalama esas iş gelirleri, Türkiye, 2013-2015

Mean annual income at main job by employment status, Turkey, 2013-2015 (TL)

İşteki durum-Employment status	2013	2014	2015
Toplam-Total	17 255	19 051	21 514
Ücretli, maaşlı-Regular employee	18 110	19 772	21 930
Yevmiyeli-Casual employee	6 322	7 667	8 605
İşveren-Employer	39 632	44 587	47 386
Kendi hesabına-Self employed	13 356	14 629	17 644
Erkek-Male	18 125	20 074	22 673
Ücretli, maaşlı-Regular employee	18 709	20 470	22 782
Yevmiyeli-Casual employee	7 187	8 610	9 667
İşveren-Employer	39 679	45 402	48 722
Kendi hesabına-Self employed	14 582	16 038	19 093
Kadın-Female	14 350	15 681	17 956
Ücretli, maaşlı-Regular employee	16 444	17 838	19 767
Yevmiyeli-Casual employee	3 272	4 052	4 605
İşveren-Employer	39 033	34 960	35 116
Kendi hesabına-Self employed	7 333	7 907	10 483

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2013, 2014 ve 2015

Source: TurkStat, Income and Living Conditions Survey, 2013, 2014 and 2015

Not. Gelirlerin referans dönemi bir önceki takvim yılıdır.

Note. Reference period of incomes is the previous calendar year.

11.4 Hanehalkı fertlerinin esas işteki iktisadi faaliyet kollarına göre yıllık ortalama esas iş gelirleri, Türkiye, 2013-2015

Mean annual income at main job by branch of economic activity, Turkey, 2013-2015 (TL)

	2013	2014	2015
Toplam-Total	17 255	19 051	21 514
Tarım-Agriculture	11 886	12 471	14 064
Sanayi-Industry	15 896	17 747	20 757
İnşaat-Construction	14 659	16 208	18 159
Hizmet-Service	19 516	21 345	23 724

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2013, 2014 ve 2015

Source: TurkStat, Income and Living Conditions Survey, 2013, 2014 and 2015

Not. Gelirlerin referans dönemi bir önceki takvim yılıdır.

Note. Reference period of incomes is the previous calendar year.

11.5 Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirine göre yoksul sayıları, yoksulluk oranı ve yoksulluk açığı, Türkiye, 2013-2015

Number of the poor, poverty rate and poverty gap by equivalised household disposable income, Turkey, 2013-2015

Yoksulluk riski Risk of poverty	Yoksulluk sınırı (TL) Poverty threshold (TL)			Yoksul sayısı (Bin kişi) Number of the poors (Thousand person)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
%40-40%	4 008	4 443	4 997	6 788	6 572	6 652
%50-50%	5 007	5 554	6 246	11 137	11 332	11 219
%60-60%	6 012	6 665	7 495	16 706	16 501	16 706
%70-70%	7 016	7 775	8 744	21 979	22 223	22 546
Yoksulluk oranı (%) Poverty rate (%)	Yoksulluk oranı (%) Poverty rate (%)			Yoksulluk açığı ⁽¹⁾ Poverty gap ⁽¹⁾		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
%40-40%	9,1	8,7	8,7	22,6	22,3	22,3
%50-50%	15,0	15,0	14,7	26,0	24,4	25,3
%60-60%	22,4	21,8	21,9	26,7	27,2	26,8
%70-70%	29,5	29,4	29,5	29,0	29,3	28,4

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2013, 2014 ve 2015

Source: TurkStat, Income and Living Conditions Survey, 2013, 2014 and 2015

Not. Gelirlerin referans dönemi bir önceki takvim yılıdır.

Note. Reference period of incomes is the previous calendar year.

(1) Yoksulluk açığı, yoksulluğun derecesi hakkında bilgi verir. Yoksulluk açığının 100'e

yaklaşması, yoksulluğun derecesinin çok fazla olduğunu, küçülmesi ise yoksulluk risk derecelerinin daha az olduğunu ifade etmektedir.

Yoksulluk açığı =[(Yoksulluk sınırı-Yoksulların EFB medyan geliri)/Yoksulluk sınırı]*100 formülüne göre hesaplanmıştır.

(1) Poverty gap ratio informs about poverty level. It represents the severity of poverty is too much if it approaches to "100" and it represents the poverty risk degree is lower if it reduces.

Poverty gap is calculated as this formula:

Poverty gap =[(Poverty threshold-Median income of poors by EII)/Poverty threshold]*100

12

Tüketim Harcamaları Consumption Expenditures

12.1 Harcama gruplarına göre toplam ve hanehalkı başına ortalama aylık tüketim harcamasının dağılımı, Türkiye, 2014, 2015

Distribution of total consumption expenditure, average expenditure per household by expenditure types, Turkey, 2014, 2015

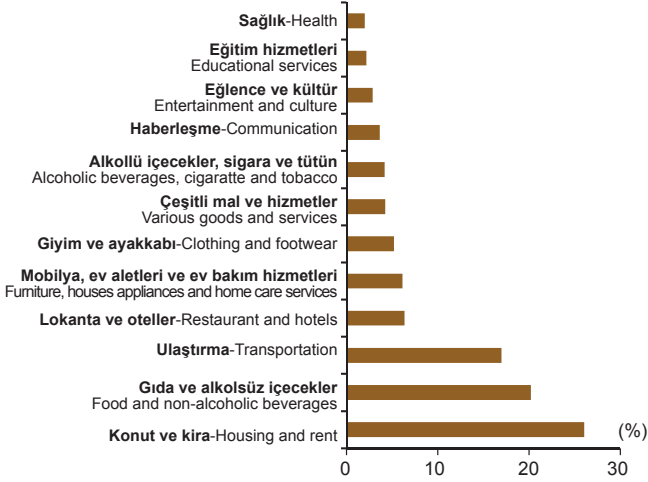
Harcama türleri Expenditure types	Toplam hanehalkı tüketim harcamasının dağılımı Distribution of total household consumption expenditure (%)		Hanehalkı başına aylık ortalama tüketim harcaması Average monthly expenditure per household (TL)	
	2014	2015	2014	2015
Toplam-Total	100,0	100,0	2 848	3 043
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	19,7	20,2	561	615
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	4,2	4,2	121	127
Giyim ve ayakkabı Clothing and footwear	5,1	5,2	145	158
Konut ve kira-Housing and rent	24,8	26,0	705	792
Mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri Furniture, houses appliances and home care services	6,8	6,1	192	187
Sağlık-Health	2,1	2,0	60	61
Ulaştırma-Transportation	17,8	17,0	507	516
Haberleşme-Communication	3,7	3,7	107	111
Eğlence ve kültür Entertainment and culture	3,0	2,9	87	87
Eğitim hizmetleri Educational services	2,4	2,2	68	66
Lokanta ve oteller Restaurant and hotels	6,0	6,4	172	193
Çeşitli mal ve hizmetler Various goods and services	4,3	4,3	122	129

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı Bütçe Araştırması, 2014 ve 2015

Source: TurkStat, Household Budget Survey, 2014 and 2015

Harcama türlerine göre hanehalkı tüketim harcamalarının dağılımı, 2015

Distribution of consumption expenditures of households by expenditure types, 2015

12.2 Hanehalkı büyüklüğüne göre hanehalkı tüketim harcaması, Türkiye, 2015

Household consumption expenditure by household size, Turkey, 2015

Harcama türleri Expenditure types	Hanehalkı büyüklüğü-Household size						
	1	2	3	4	5	6	7+
Hanehalkı sayısı (Bin)-Number of households (Thousand)	3 116	4 433	4 329	4 587	2 461	1 473	1 425
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	14,9	20,6	17,6	19,2	23,5	24,0	29,5
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	3,4	3,5	4,2	4,2	4,4	5,3	5,7
Giyim ve ayakkabı Clothing and footwear	4,4	4,4	5,3	5,5	5,1	6,0	6,4
Konut ve kira Housing and rent	38,1	28,8	25,0	24,0	23,1	21,9	20,3
Mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri Furniture, houses appliances and home care services	5,8	7,9	5,7	6,1	5,7	5,4	5,2
Sağlık-Health	2,1	2,5	2,0	1,9	2,0	1,5	1,7
Ulaştırma-Transportation	11,5	15,4	19,3	18,3	18,3	17,5	14,5
Haberleşme Communication	3,2	3,6	3,8	3,8	3,6	3,4	3,9
Eğlence ve kültür Entertainment and culture	3,3	3,0	3,1	2,9	2,4	2,5	2,3
Eğitim hizmetleri Educational services	0,7	0,7	2,7	3,5	2,4	2,2	1,4
Lokanta ve oteller Restaurant and hotels	8,5	6,3	7,0	6,2	5,5	4,8	4,9
Çeşitli mal ve hizmetler Various goods and services	4,3	3,5	4,3	4,5	3,9	5,5	4,3

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı Bütçe Araştırması, 2015

Source: TurkStat, Household Budget Survey, 2015

Not. 2014 yılından itibaren örneklem tasarımında yeni idari bölünüş temel alınmıştır.

Note. It is based on the new administrative division for sampling design since 2014.

12.3 Gelire göre sıralı % 20'lik grupların harcama türleri içindeki payları, Türkiye, 2015

Shares of quintiles ordered by income in expenditure types, Turkey, 2015

Harcama türleri Expenditure types	Toplam Total	Gelire göre sıralı hanehalkı yüzdeleri Quintiles ordered by income				
		1.%20 1 st 20%	2.%20 2 nd 20%	3.%20 3 rd 20%	4.%20 4 th 20%	5.%20 5 th 20%
Türkiye-Turkey	100,0	8,7	13,2	17,4	22,3	38,5
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	100,0	13,0	17,2	19,4	22,7	27,8
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	100,0	10,3	15,3	20,7	24,3	29,4
Giyim ve ayakkabı Clothing and footwear	100,0	7,1	11,8	16,7	22,8	41,6
Konut ve kira Housing and rent	100,0	10,7	15,0	18,2	21,8	34,4
Mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri Furniture, houses appliances and home care services	100,0	8,1	13,4	16,7	22,8	38,9
Sağlık-Health	100,0	8,5	13,6	14,2	23,9	39,8
Ulaştırma-Transportation	100,0	4,2	9,3	16,3	22,7	47,5
Haberleşme-Communication	100,0	7,1	12,1	18,2	25,0	37,6
Eğlence ve kültür Entertainment and culture	100,0	5,3	9,8	14,7	19,6	50,7
Eğitim hizmetleri Educational services	100,0	1,6	4,3	8,6	16,6	68,9
Lokanta ve oteller Restaurants and hotels	100,0	5,7	10,7	16,5	21,9	45,3
Çeşitli mal ve hizmetler Various goods and services	100,0	6,9	10,1	14,3	20,6	48,2

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı Bütçe Araştırması, 2015

Source: TurkStat, Household Budget Survey, 2015

Not. 2014 yılından itibaren örneklem tasarımında yeni idari bölünüş temel alınmıştır.

Note. It is based on the new administrative division for sampling design since 2014.

12.4 Tüketim harcamasına göre sıralı %20'lik grumlarda hanehalkı tüketim harcamasının dağılımı, Türkiye, 2015

Distribution of consumption expenditures by quintiles ordered by household consumption expenditures, Turkey, 2015

Harcama türleri Expenditure types	Toplam Total	Harcama grubu-Expenditure groups (%)				
		1.%20 1 st 20%	2.%20 2 nd 20%	3.%20 3 rd 20%	4.%20 4 th 20%	5.%20 5 th 20%
Türkiye-Turkey	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	20,2	31,7	27,8	25,1	21,9	14,0
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	4,2	4,6	5,6	5,3	4,9	3,0
Giyim ve ayakkabı Clothing and footwear	5,2	2,7	4,1	4,8	5,6	5,8
Konut ve kira Housing and rent	26,0	39,1	33,4	30,1	26,7	20,4
Mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri Furniture, houses appliances and home care services	6,1	4,5	5,4	6,0	6,7	6,4
Sağlık-Health	2,0	1,7	1,6	1,8	2,0	2,2
Ulaştırma-Transportation	17,0	5,3	8,2	10,2	13,2	25,3
Haberleşme-Communication	3,7	2,8	3,4	3,8	4,2	3,5
Eğlence ve kültür Entertainment and culture	2,9	1,3	1,8	2,2	2,6	3,7
Eğitim hizmetleri Educational services	2,2	0,4	0,6	1,0	1,6	3,6
Lokanta ve oteller Restaurants and hotels	6,4	3,9	5,6	6,4	6,7	6,7
Çeşitli mal ve hizmetler Various goods and services	4,3	2,1	2,6	3,4	3,9	5,5

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı Bütçe Araştırması, 2015

Source: TurkStat, Household Budget Survey, 2015

Not. 2014 yılından itibaren örneklem tasarımında yeni idari bölünüş temel alınmıştır.

Note. It is based on the new administrative division for sampling design since 2014.

13

Tarım
Agriculture

13.1 Tarım ve orman alanları, 2014-2016

Agricultural land and forest area, 2014-2016

(Bin hektar- Thousand hectare)

	2014	2015	2016*
Toplam tarım alanı			
Total utilized agricultural land	38 558	38 551	38 380
Toplam işlenen tarım alanı-Total arable land	20 699	20 650	20 433
Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin alanı			
Area of cereals and other crop products			
Ekilen alan-Sown area	15 782	15 723	15 574
Nadas-Fallow land	4 108	4 114	4 050
Sebze bahçeleri alanı-Area of vegetable gardens	804	808	804
Süs bitkileri alanı-Area of ornamental plants	5	5	5
Toplam uzun ömürlü bitkilerin alanı			
Total land under permanent crops	3 243	3 284	3 329
Diğer meyveler, içecek ve baharat bitkileri alanı			
Area of other fruits, beverage and spices crops	1 950	1 985	2 048
Bağ alanı-Area of vineyard	467	462	435
Zeytin ağaçlarının kapladığı alan			
Area of olive trees	826	837	846
Çayır ve mera arazisi⁽¹⁾			
Land under permanent meadows and pastures ⁽¹⁾	14 617	14 617	14 617
Orman alanı⁽²⁾-Forest area⁽²⁾	21 678	22 343	22 343

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

Not. Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note. Figures in table may not add up to totals due to rounding.

(1) 2001 Genel Tarım Sayımı, Köy Genel Bilgi Anketi sonucudur.

(1) 2001 Census of Agriculture, results of Village Information Survey.

(2) %11 ve daha fazla kapalılıktaki normal orman alanları ile %10 ve daha az kapalılıktaki bozuk orman alanlarını içerir. Bilgiler Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan alınmıştır.

(2) Normal forest area having 11% or more than 11% forest tree density and spoiled forest area having 10% or less than 10% forest tree density are included. Data are compiled Ministry of Forestry and Water Affairs.

13.2 Bitkisel üretim, 2014-2016

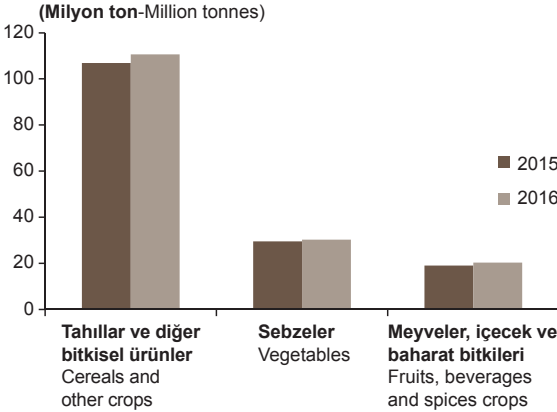
Crop production, 2014-2016

(Bin ton-Thousand tonnes)

	2014	2015	2016
Tahıllar ve diğer bitkisel ürünler			
Cereals and other crops	99 443	106 900	110 654
Sebzeler-Vegetables	28 487	29 552	30 267
Meyveler, içecek ve baharat bitkileri			
Fruits, beverages and spices crops	18 408	19 100	20 322

Bitkisel üretim, 2015, 2016

Crop production, 2015, 2016

13.3 Seçilmiş tarla ürünleri üretimi, 2014-2016

Selected field crop productions, 2014-2016

(Bin ton-Thousand tonnes)

	2014	2015	2016
Buğday -Wheat	19 000	22 600	20 600
Mısır (Dane) -Maize (Seed)	5 950	6 400	6 400
Çeltik -Rice in the husk	830	920	920
Arpa -Barley	6 300	8 000	6 700
Patates (Diğer) -Potatoes (Other)	4 166	4 760	4 750
Nohut -Chick pea	450	460	455
Mercimek (Kırmızı-yeşil) -Lentil (Red-green)	345	360	365
Fasulye (Kuru) -Dry beans	215	235	235
Ayçiçeği -Sunflower	1 638	1 681	1 671
Tütün -Tobacco	75	68	70
Şeker pancarı -Sugar beet	16 743	16 023	19 465
Pamuk (Kütlü) -Cotton (Raw)	2 350	2 050	2 100

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

13.4 Seçilmiş sebzelerin üretimi, 2014-2016

Selected vegetable productions, 2014-2016

(Bin ton-Thousand tonnes)

	2014	2015	2016
Soğan (Kuru) -Onion (Dry)	1 790	1 879	2 121
Havuç -Carrots	558	535	555
Domates -Tomatoes	11 850	12 615	12 600
Hıyar -Cucumber	1 780	1 823	1 812
Biber -Pepper	2 232	2 307	2 458
Patlıcan -Eggplant	827	805	854
Fasulye (Taze) -Bean (Green)	638	641	639
Kavun -Melon	1 707	1 720	1 854
Karpuz -Watermelon	3 886	3 919	3 929
Lahana -Cabbages	733	767	786
Marul -Lettuce	451	447	478

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

13.5 Seçilmiş meyveler ve içecek bitkileri üretimi, 2014-2016

Selected fruit and beverage productions, 2014-2016

(Bin ton-Thousand tonnes)

	2014	2015	2016
Üzüm-Grapes	4 175	3 650	4 000
Portakal-Oranges	1 780	1 817	1 850
Mandalina-Mandarın	1 047	1 156	1 337
Limon-Lemons	725	751	851
Elma-Apples	2 480	2 570	2 926
Armut-Pears	462	464	472
Şeftali-Peaches	609	643	674
Kayısı-Apricots	270	680	730
Kiraz-Cherries	446	536	600
Nar-Pomegranates	397	446	465
Zeytin-Olives	1 768	1 700	1 730
Fındık-Hazelnuts	450	646	420
Çay (Yaş çay)-Green tea leaves	1 266	1 328	1 350

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

13.6 Türlerine göre hayvan sayıları, 2014-2016

Livestock numbers by type, 2014-2016

(Baş-Head)

	2014	2015	2016
Sığır-Cattle	14 223 109	13 994 071	14 080 155
Manda-Buffalo	121 826	133 766	142 073
Koyun-Sheep	31 140 244	31 507 934	30 983 933
Kıl keçi-Ordinary goat	10 167 125	10 210 338	10 137 534
Tiftik keçi-Angora goat	177 811	205 828	207 765
At-Horse	131 480	122 704	120 040
Eşek-Donkey	170 503	155 158	151 439
Katır-Mule	41 397	42 523	38 229
Deve-Camel	1 442	1 543	1 599
Domuz-Pig	2 655	1 642	1 299

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

Not. Veriler yıl sonu hayvan sayılarıdır.

Note. Data is end of year livestock numbers.

13.7 Kümes hayvancılığı ve yumurta üretimi, 2014-2016

Poultry and egg production, 2014-2016

(Bin adet-Thousand number)

	2014	2015	2016
Tavuk-Chicken	293 728	312 256	329 011
Et tavuğu-Broiler	199 976	213 658	220 322
Yumurta tavuğu-Laying hen	93 751	98 597	108 689
Hindi-Turkey	2 990	2 828	3 183
Kaz-Goose	912	851	933
Ördek-Duck	400	398	414
Tavuk yumurtası-Hen egg	17 145 389	16 727 510	18 097 605

13.8 Kırmızı et üretimi, 2014-2016

Red meat production, 2014-2016

(Ton-Tonnes)

	2014	2015	2016
Kırmızı et üretimi			
Red meat production	1 008 272	1 149 262	1 173 042
Sığır-Cattle	881 999	1 014 926	1 059 195
Manda-Buffalo	526	326	351
Koyun-Sheep	98 978	100 021	82 485
Keçi-Goat	26 770	33 990	31 011

13.9 Süt üretimi, 2014-2016

Milk production, 2014-2016

(Ton-Tonnes)

	2014	2015	2016
Süt üretimi-Milk production	18 630 859	18 654 682	18 489 161
İnek-Cow	16 998 850	16 933 520	16 786 263
Manda ineği-Buffalo cow	54 803	62 761	63 085
Koyun-Sheep	1 113 937	1 177 228	1 160 413
Keçi-Goat	463 270	481 174	479 401

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

13.10 Kümes hayvanları et miktarı, 2014-2016

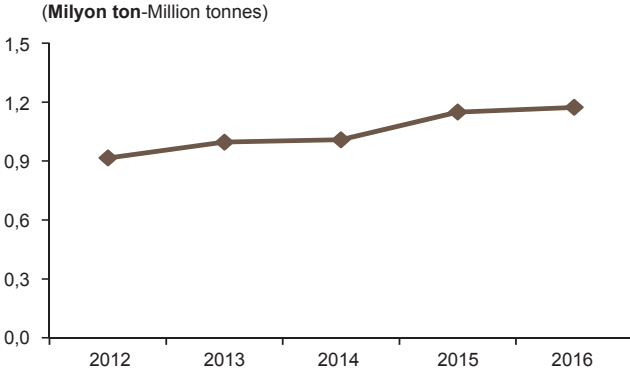
Production quantity of poultry meat, 2014-2016

(Ton-Tonnes)

	2014	2015	2016
Tavuk eti -Chicken meat	1 894 669	1 909 276	1 879 018
Hindi eti -Turkeys meat	48 662	52 722	46 501

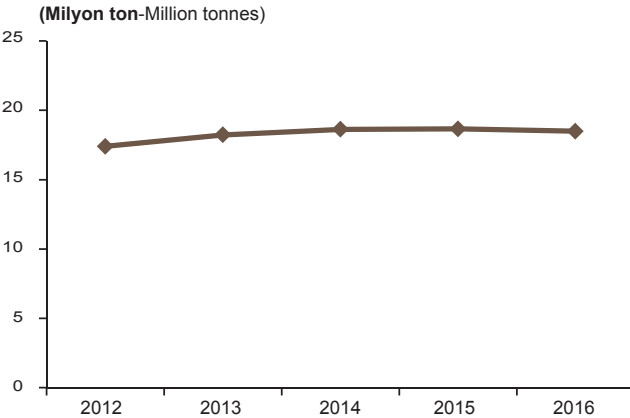
Kırmızı et üretimi, 2012-2016

Red meat production, 2012-2016

Süt üretimi, 2012-2016

Milk production, 2012-2016

14

Çevre
Environment

14.1 Sektörlere göre CO₂ emisyonu, 2013-2015CO₂ emissions by sectors, 2013-2015

(Bin ton-Thousand tonnes)

Seragazi kaynakları-Greenhouse gas sources	2013	2014	2015
Toplam-Total	347 747	359 220	383 427
Enerji-Energy	294 679	306 321	330 280
Yakıt yanması-Fuel combustion	294 534	306 175	330 125
Çevrim ve enerji sektörü			
Energy industries	120 811	131 759	135 767
Sanayi sektörü			
Manufacturing industries and construction	51 579	52 088	57 411
Ulaştırma-Transport	67 478	72 084	74 263
Diğer sektörler (konut, tarım, vs.)			
Other sectors (residential, agriculture, etc.)	54 665	50 244	62 684
Kaçak emisyonlar			
Fugitive emissions from fuels	146	145	155
Karbondiyoksit taşıma ve depolama			
Carbondioxide transport and storage	0,1	0,1	0,1
Endüstriyel işlemler ve ürün kullanımı			
Industrial processes and product use	52 257	52 111	52 336
Tarım-Agriculture	807	788	811
Atık-Waste	2,4	0,5	0,5
Kişi başı CO₂ emisyonları (Ton/kişi)			
CO ₂ emissions per capita (Tonnes/capita)	5,81	5,90	6,07

14.2 Seragazi emisyonları, 2013-2015

Greenhouse gas emissions, 2013-2015

[CO₂ eşdeğeri-CO₂ equivalent]

(Milyon ton-Million tonnes)

	2013	2014	2015
Toplam-Total	442,2	455,6	475,1
CO₂	347,7	359,2	383,4
CH₄	55,6	56,8	51,4
N₂O	32,8	32,7	33,3
F gazları-F gases	6,1	6,8	6,9

Not. Ormanlık ve diğer arazi kullanımından kaynaklanan emisyonlar ve yutaklar dahil edilmemiştir.

Note. The emissions and removals from forestry and other land use are not included.

14.3 Kükürtdioksit (SO₂) ve partiküler madde konsantrasyonlarının yıllık ortalamalarına göre en kirli hava kalitesi izleme istasyonları, 2016

Most polluted air quality monitoring stations by the annual average concentrations of sulphur dioxide (SO₂) and particulate matter, 2016

(mg/m³)

Kükürtdioksit (SO ₂)		Partiküler madde (PM10)	
Sulphur dioxide (SO ₂)		Particulate matter (PM10)	
Edirne (Keşan MTHM)	265	İğdır	106
Amasya (Suluova)	73	Tekirdağ (Merkez MTHM)	104
Çanakkale (Çan MTHM)	53	Kayseri (Hürriyet)	103
Ordu (Fatsa)	50	Bursa	93
Tekirdağ (Merkez MTHM)	39	Düzce	92

Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Source: Ministry of Environment and Urbanization

Not. Bu tablo Hava Kalitesi İzleme İstasyonlarından alınan valide edilmiş saatlik ortalama verilerinden %90 ve üzeri olanlar esas alınarak oluşturulmuştur.

Note. This table is formed by considering validated hourly average data which are 90% and above from air quality monitoring stations.

14.4 Sektörlere göre çevresel harcama ve gelirler, 2014, 2015

Environmental expenditure and revenues by sector, 2014, 2015

(MilyonTL-Million TL)

	Toplam		Kamu sektörü		İş sektörü	
	Total		Public sector		Business sector	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Çevresel harcamalar						
Environmental expenditure	20 732	25 935	15 935	20 249	4 797	5 686
Cari-Current	14 431	17 535	10 240	12 749	4 191	4 786
Yatırım-Investment	6 301	8 401	5 695	7 501	606	900
Çevresel gelirler						
Environmental revenues	18 733	21 287	11 268	12 564	7 465	8 724

14.5 Belediye çevre göstergeleri, 2012, 2014

Environmental indicators for municipalities, 2012, 2014

	2012	2014
Toplam belediye sayısı -Number of municipalities	2 950	1 396
Belediyelerde çekilen kişi başı günlük su miktarı (litre/kişi-gün) -Amount of water abstracted per capita in municipalities (liters/capita-day)	216	203
Belediyelerde deşarj edilen kişi başı günlük atıksu miktarı (litre/kişi-gün) -Amount of wastewater discharged per capita in municipalities (liters/capita-day)	190	181
Kişi başı ortalama belediye atık miktarı (kg/kişi-gün) Amount of municipal waste per capita (kg/capita-day)	1,12	1,08

14.6 İmalat sanayi çevre göstergeleri, 2010-2014

Environmental indicators of manufacturing industry, 2010-2014

	2010	2012	2014
Anket uygulanan işyeri sayısı Number of establishments questioned	6 922	7 181	9 391
Çekilen su miktarı (Milyon m³/yıl) Amount of water abstracted (Million m ³ /year)	1 557	1 792	2 356
Deşarj edilen atıksu miktarı (Milyon m³/yıl) Amount of wastewater discharged (Million m ³ /year)	1 256	1 540	1 931
Toplam atık miktarı (Bin ton/yıl) Total amount of waste (Thousand tonnes/year)	13 366	14 420	15 733
Tehlikeli atık miktarı (Bin ton/yıl) Amount of hazardous waste (Thousand tonnes/year)	964	806	1 008

15

Enerji
Energy

15.1 Elektrik santrallerinin toplam kurulu gücü ve enerji kaynaklarına göre elektrik enerjisi üretimi, 2013-2015

Total installed capacity of electricity power plants and electricity generation by energy resources, 2013-2015

	2013	2014	2015
Toplam kurulu güç (MW)			
Total power installed capacity (MW)	64 007,5	69 519,8	73 146,7
Brüt üretim (GWh)			
Gross generation (GWh)	240 154,0	251 962,8	261 783,3
Taşkömürü+ithal kömür+asfaltit			
Hard coal+imported coal+asphaltite	33 524,0	39 647,3	44 829,9
Linyit-Lignite	30 262,0	36 615,4	31 335,7
Fuel oil-Fuel oil	1 192,5	1 662,9	980,4
Motorin-Diesel oil	546,4	482,4	1 243,6
Doğal gaz-Natural gas	105 116,4	120 576,0	99 218,7
Hidrolik+jeotermal+rüzgar+güneş			
Hydraulic+geothermal+wind+solar	68 341,5	51 546,2	82 416,9
Diğer⁽¹⁾-Other⁽¹⁾	1 171,2	1 432,6	1 758,1

Kaynak: TEİAŞ, Türkiye Elektrik Üretim-İletim İstatistikleri

Source: TETC, Electricity Generation-Transmission Statistics of Turkey

(1) Nafta, LPG, biyogaz, endüstriyel atık vb.

(1) Naphtha, LPG, biogas, industrial waste etc.

15.2 Elektrik tüketimi, 2013-2015

Electricity consumption, 2013-2015

	Miktar-Quantity (GWh)		
	2013	2014	2015
Toplam -Total	198 045,2	207 375,1	217 312,3
Mesken -Household	44 971,5	46 189,7	47 900,8
Ticaret -Commercial	37 453,2	39 748,3	41 553,6
Resmi daire -Government offices	8 179,7	8 039,3	7 996,1
Sanayi -Industrial	93 251,8	97 777,5	103 534,8
Tarımsal sulama -Irrigate	3 824,7	3 919,1	4 222,1
Aydınlatma -Illumination	3 835,6	3 942,6	4 074,3
Diğer ⁽¹⁾ -Other ⁽¹⁾	6 528,6	7 758,6	8 030,4

Kaynak: TEDAŞ, Türkiye Elektrik Dağıtım ve Tüketim İstatistikleri

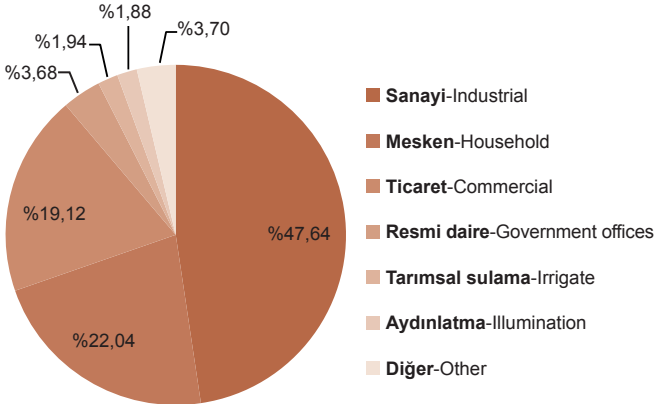
Source: TEDC, Electricity Distribution and Consumption Statistics of Turkey

(1) Hayvancılık, balıkçılık, içme ve kullanma suyu pompaj tesisleri, kamuya ait hizmetler vb. tüketimleri içerir.

(1) It includes consumption in agriculture, livestock, fishery sector and municipal water abstraction pumping facilities, and other public services etc.

Elektrik tüketimi, 2015

Electricity consumption, 2015

16

Ulaştırma ve Haberleşme Transportation and Communication

16.1 Otoyol, devlet, il ve köy yolları uzunluğu, 2014-2016

Length of motorways, state highways, provincial roads and village roads, 2014-2016

	(Km)		
	2014	2015	2016
Otoyol-Motorways	2 278 ^(r)	2 282 ^(r)	2 542
Devlet yolu-State highways	31 280	31 213	31 106
İl yolu-Provincial roads	32 474	33 065	33 513
Köy yolu-Village roads	170 762	172 339	175 429

Kaynak: Karayolları Genel Müdürlüğü, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Highways, General Directorate for Local Authorities

Not. 6360 sayılı Kanun gereğince 2014 yılında Büyükşehir Belediyesi bulunan illerdeki köy yolları, kent içi yollar kapsamına dahil edilmiştir.

Note. By the Law No. 6360 in year 2014 the rural roads located in the cities of Metropolitan Municipalities are included under urban roads.

16.2 Otoyol, devlet ve il yolları üzerinde seyir ve taşımalar, 2014-2016

Circulation and transportation on motorways, state highways and provincial roads, 2014-2016

	(Milyon-Million)		
	2014	2015	2016
Taşıt-km-Vehicle-km	102 988	113 274	119 671
Otoyol-Motorways	18 759	20 581	21 344
Devlet yolu-State highways	70 246	77 273	81 202
İl yolu-Provincial roads	13 983	15 420	17 125
Ton-km-Tonne-km	234 492	244 329	253 139
Otoyol-Motorways	53 729	56 875	58 279
Devlet yolu-State highways	163 918	170 029	174 985
İl yolu-Provincial roads	16 845	17 425	19 875
Yolcu-km-Passenger-km	276 073	290 734	300 852
Otoyol-Motorways	60 200	62 522	63 274
Devlet yolu-State highways	183 566	193 427	199 171
İl yolu-Provincial roads	32 307	34 785	38 407

Kaynak: Karayolları Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Highways

16.3 Motorlu kara taşıtları sayısı, 2014-2016

The number of road motor vehicles, 2014-2016

	2014	2015	2016
Toplam -Total	18 828 721	19 994 472	21 090 424
Otomobil -Car	9 857 915	10 589 337	11 317 998
Minibüs -Minibus	427 264	449 213	463 933
Otobüs -Bus	211 200	217 056	220 361
Kamyonet -Small truck	3 062 479	3 255 299	3 442 483
Kamyon -Truck	773 728	804 319	825 334
Motosiklet -Motorcycle	2 828 466	2 938 364	3 003 733
Özel amaçlı taşıtlar			
Special purpose vehicles	40 731	45 732	50 818
Traktör -Tractor	1 626 938	1 695 152	1 765 764

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Public Security

16.4 Yıl içinde kaydı yapılan ve kaydı silinen motorlu kara taşıt sayısı, 2015, 2016

Number of road motor vehicles registered and withdrawn in the year, 2015, 2016

	Yıl içinde kaydı yapılan		Yıl içinde kaydı silinen	
	Vehicles registered		Vehicles withdrawn	
	during the year		during the year	
	2015	2016	2015	2016
Toplam -Total	1 272 589	1 214 610	106 838	118 658
Otomobil -Car	746 395	746 074	17 039	16 735
Minibüs -Minibus	23 920	15 553	5 858	4 268
Otobüs -Bus	12 685	10 195	2 720	3 597
Kamyonet -Small truck	206 712	193 931	14 532	7 619
Kamyon -Truck	42 010	28 461	8 777	5 520
Motosiklet -Motorcycle	165 127	143 678	55 157	78 430
Özel amaçlı taşıtlar				
Special purpose vehicles	5 412	4 121	484	448
Traktör -Tractor	70 328	72 597	2 271	2 041

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Public Security

16.5 Kullanılan yakıt türüne göre motorlu kara taşıt sayısı, 2014-2016

Number of road motor vehicles by kind of fuel used, 2014-2016

	2014	2015	2016
Toplam -Total	18 828 721	19 994 472	21 090 424
Benzin -Gasoline	5 788 505	5 977 352	6 142 806
Dizel -Diesel	8 782 462	9 576 896	10 337 907
LPG -LPG	4 161 003	4 358 751	4 527 674
Bilinmiyor ⁽¹⁾ -Unknown ⁽¹⁾	96 751	81 473	82 037

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Public Security

(1) Yakıt türü bilinmeyenler, ruhsat işlemlerinde yakıt türü boş bırakılan veya sehven hatalı veri girişi yapılan taşıtlar ile elektrikli taşıtlar kapsamaktadır.

(1) Unknown includes the motor vehicles that the type of fuel field in the licence is filled incorrectly or left blank and electric vehicles.

16.6 Karayolu trafik kazaları, 2015, 2016

Road traffic accidents, 2015, 2016

	2015	2016
Toplam kaza -Total accident	1 313 359	1 182 491
Maddi hasarlı kaza		
Accidents involving material loss only	1 130 348	997 363
Ölümlü, yaralanmalı kaza		
Accident involving death and personal injury	183 011	185 128
Ölü sayısı ⁽¹⁾ -Number of persons killed ⁽¹⁾	7 530	7 300
Yaralı sayısı -Number of persons injured	304 421	303 812

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı

Source: General Directorate of Public Security, General Command of Gendarmerie

(1) Kaza yerinde tespit edilen ölümler ile trafik kazasında yaralanıp sağlık kuruluşuna sevk edilenlerden kazanın sebep ve tesiriyle 30 gün içinde ölenleri kapsamaktadır.

(1) Persons killed include the deaths at the accident scene and the deaths within 30 days after the traffic accidents due to related accident and its impacts for people injured and sent to health facilities.

16.7 Demiryollarında hat uzunluğu, koltuk-kilometre, yolcu ve yük taşımacılığı, 2014-2016

Length of railways, seat- kilometer, passenger and freight transport, in railways, 2014-2016

	2014	2015	2016
Hat uzunluğu (Km)			
Length of railways (Km)	12 485	12 532	12 532
Yük miktarı (Bin ton)			
Freight amount (Thousand tonnes)	28 747	25 878	25 886
Ton-kilometre (Bin)			
Tonne-kilometer (Thousand)	11 992 000	10 474 000	11 661 000
Yolcu sayısı (Bin)			
Number of passenger (Thousand)	78 404	95 317	89 038
Yolcu-kilometre (Bin)			
Passenger-kilometer (Thousand)	4 393 000	4 828 000	4 325 000
Koltuk-kilometre (Bin)			
Seat-kilometers (Thousand)	5 811 000	6 053 000	5 941 000

Kaynak: Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of State Railways

16.8 Demiryollarındaki kazalar, 2014-2016

Railway accidents, 2014-2016

	2014	2015	2016
Toplam kaza-Total accident	93	101	120
Ölü sayısı-Number of persons killed	65	50	81
Yaralı sayısı-Number of persons injured	51	33	72

Kaynak: Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of State Railways

16.9 Havalimanlarında toplam yolcu ve yük trafiği, 2014-2016

Total passenger and freight traffic at the airports, 2014-2016

	2014	2015	2016
Yolcu-Passenger	165 720 234	181 074 531	173 738 174
İç hat-Domestic	85 416 166	97 041 210	102 499 358
Dış hat-International	80 304 068	84 033 321	71 238 816
Yük⁽¹⁾ (Ton)-Freight⁽¹⁾ (Tonnes)	2 893 000	3 072 831	3 076 914
İç hat-Domestic	810 858	871 327	857 335
Dış hat-International	2 082 142	2 201 504	2 219 579

Kaynak: Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of State Airports Authority

(1) Yük verileri kargo, posta ve bagajı kapsamaktadır.

(1) Freight data covers cargo, mail and baggage.

16.10 Kabotaj ve uluslararası denizyolu taşıması, 2014-2016

Cabotage and international maritime transport, 2014-2016

	(Ton-Tonnes)		
	2014	2015	2016
Toplam elleçleme-Total handling	383 120 619	416 036 695	430 201 162
İthalat ve ihracat-Import and export	283 316 220	300 478 930	309 937 639
Kabotaj-Cabotage	50 731 578	52 472 668	53 300 216
Transit yük-Transit freight	49 072 821	63 085 097	66 963 307

Kaynak: Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü

Source: Directorate General for Merchant Marine

16.11 Sabit telefon, cep telefonu ve internet abone sayısı, 2014-2016

Number of fixed telephone, mobile telephone and internet subscribers, 2014-2016

	2014	2015	2016
Sabit telefon-Fixed telephone	12 528 865	11 493 057	11 077 559
Cep telefonu-Mobile phone	71 888 416	73 639 261	75 061 699
İnternet-Internet	41 272 940	48 617 291	62 280 191

Kaynak: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

Source: Information and Communication Technologies Authority

17

İş İstatistikleri Business Statistics

17.1 Sanayi ve hizmet sektörlerinde kısımlara göre istihdam ve temel göstergeler, 2015

[Programcılık ve yayıncılık faaliyetleri, finans ve sigorta faaliyetleri hariç]

NACE Rev.2	Girişim sayısı Number of enterprises	Çalışanlar sayısı Number of persons employed	Ücretli çalışanlar sayısı Number of employees
Genel toplam-General total	2 689 910	13 952 313	11 755 838
Madencilik ve taşocakçılığı			
Mining and quarrying	3 558	129 901	127 646
İmalat-Manufacturing	335 311	3 680 466	3 427 395
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı-Electricity, gas, steam and air conditioning supply	1 703	93 699	92 783
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme-Water supply; sewerage, waste management and remediation	3 284	114 126	112 562
İnşaat-Construction	179 669	1 646 446	1 522 551
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı			
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	1 042 454	3 151 504	2 275 563
Ulaştırma ve depolama	404 193	1 100 866	742 898
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	236 016	1 059 234	869 254
Accommodation and food service activities	236 016	1 059 234	869 254
Bilgi ve iletişim-Information and communication	31 640	203 409	178 367
Information and communication	31 640	203 409	178 367
Gayrimenkul faaliyetleri-Real estate activities	26 012	59 877	36 691
Real estate activities	26 012	59 877	36 691
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	166 946	586 578	456 228
Professional, scientific and technical activities	166 946	586 578	456 228
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	37 955	1 206 099	1 180 443
Administrative and support service activities	37 955	1 206 099	1 180 443
Eğitim-Education	17 020	294 553	284 389
Education	17 020	294 553	284 389
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	30 831	321 016	299 729
Human health and social work activities	30 831	321 016	299 729
Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor	22 407	64 452	46 542
Arts, entertainment and recreation	22 407	64 452	46 542
Diğer hizmet faaliyetleri-Other service activities	150 911	240 087	102 797
Other service activities	150 911	240 087	102 797

17.1 Employment and basic indicators by section in industry and service sectors, 2015

[Except programming and broadcasting activities, financial and insurance activities]

Maaş ve ücretler Wages and salaries	Mal ve hizmetlerin toplam satın alımları Total purchases of goods and services			Üretim değeri Production value	Maddi mallara ilişkin gayri safi yatırım Gross investment in tangible goods	
	Ciro Turnover	Faktör maliyetiyle katma değer Value added at factor cost	İlişkin gayri safi yatırım Gross investment in		İlişkin gayri safi yatırım Gross investment in	İlişkin gayri safi yatırım Gross investment in
(Milyon TL-Million TL)						
284 130	3 913 912	3 408 357	2 453 076	626 027	239 397	
4 519	29 883	19 933	29 869	10 994	5 130	
92 864	1 125 350	928 154	1 062 739	227 524	66 601	
4 673	195 967	170 176	195 909	26 042	25 536	
3 930	23 920	14 714	23 715	9 858	7 511	
24 316	291 946	270 122	302 437	45 483	28 446	
50 647	1 632 987	1 574 869	263 363	115 796	33 336	
22 565	225 501	175 672	190 011	50 575	21 358	
16 018	78 772	56 327	77 908	25 038	16 781	
9 294	72 579	48 940	71 709	23 939	7 040	
1 205	12 719	10 120	12 762	2 759	1 712	
12 158	69 477	44 813	68 825	25 843	4 568	
22 408	87 909	56 890	87 070	31 458	13 524	
7 828	17 908	7 640	17 841	10 964	3 394	
8 513	29 274	14 810	29 225	14 737	3 352	
1 670	11 748	9 119	11 751	2 769	767	
1 522	7 973	6 058	7 940	2 247	340	

17.2 Mali sektörlerde istihdam ve temel göstergeler, 2015

Employment and basic indicators in financial sectors, 2015

	Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç) Financial service activities (Except insurance and pension funding)	Sigorta, reasürans ve emeklilik fonları (Zorunlu sosyal güvenlik hariç) Insurance, reinsurance and pension funding (Except compulsory social security)	Finansal hizmetler ve sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler Auxiliary to financial services and insurance activities
NACE Rev.2			
Girişim sayısı -Number of enterprises	230	62	16 684
Çalışanların yıllık ortalama sayısı Annual average number of persons engaged	237 990	19 666	69 770
Ücretle çalışanların yıllık ortalama sayısı Annual average number of employees	237 962	19 666	57 590
Personel maliyeti (Milyon TL) Personnel cost (Million TL)	21 884	1 863	2 462
Maaş ve ücretler (Milyon TL) Wages and salaries (Million TL)	19 220	1 621	2 150
Sosyal güvenlik masrafları (Milyon TL) Contributions to social security (Million TL)	2 664	242	312
Mal ve hizmet satın alışı (Milyon TL) Purchase of goods and services (Million TL)	33 605	10 229	2 501
Üretim değeri (Milyon TL) Production value (Million TL)	135 165	15 738	6 610
Faktör maliyetiyle katma değer (Milyon TL) -Value added at factor costs (Million TL)	101 560	5 509	4 110

17.3 Sanayi sektöründe faaliyette bulunan ve 20+ kişi çalışan girişimlerden elde edilen seçilmiş sanayi ürünlerinin üretimi, 2013-2015

Production of selected industrial products, derived from enterprises active in industry sector with 20 or more employees, 2013-2015

Sanayi ürünleri Industrial products	2013	2014	2015
Otomobil (Adet)			
Automobile (Piece)	987 446	1 070 748	1 211 487
Ev tipi buzdolabı ve dondurucular (Adet)			
Domestic refrigerators and freezers (Piece)	8 290 239	7 868 150	8 105 191
Alaşimsız çelik kütük (ingot) (Ton)			
Non alloy steel in ingots (Tonnes)	19 211 489	18 715 955	17 560 548
Çimento (Ton)-Cement (Tonnes)	72 899 430	72 412 441	73 799 076
Hazır beton (Ton)			
Ready-mixed concrete (Tonnes)	151 047 068	174 163 340	179 348 889
Şeker kristal ve küp (rafine edilmiş) (Ton)			
Sugar crystal and cube (refined) (Tonnes)	2 348 455	2 220 143	2 044 234
Çay (Ton)-Tea (Tonnes)	243 756	280 615	310 487
Ayçiçeği yağı, ham (Ton)			
Sunflower-seed oil, crude (Tonnes)	697 976	721 882	816 944
Margarin ve benzeri yenilebilir katı yağlar (Ton)			
Margarine and similar edible fats (Tonnes)	694 270	704 113	752 514
Ayakkabılar sayısı deri olan (Çift)			
Footwear with uppers of leather (Pairs)	49 959 748	55 450 042	60 761 316
Deterjanlar ve yıkama müstahzarları (Ton)			
Detergents and washing preparations (Tonnes)	1 629 553	1 717 286	1 820 094

17.4 Kısa dönemli sanayi göstergeleri, 2014-2016

Short-term industrial indicators, 2014-2016

[Takvim etkisinden arındırılmış endeksler-Calendar adjusted indices]

[Yıllık ortalamalar-Annual average]

[2010=100]

NACE Rev.2	2014 ⁽¹⁾	2015 ⁽¹⁾	2016 ⁽¹⁾
Sanayi üretim endeksi (B-D)			
Industrial production index (B-D)	120,5	124,1	126,4
B-Madencilik ve taşocakçılığı-Mining and quarrying	112,7	107,3	108,2
C-İmalat sanayi-Manufacturing	121,4	125,4	127,2
D-Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı			
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	119,1	123,6	129,9
Sanayi ciro endeksi (B-C)-Industrial turnover index (B-C)	172,6	186,8	199,7
B-Madencilik ve taşocakçılığı-Mining and quarrying	162,8	151,6	162,0
C-İmalat sanayi-Manufacturing	173,0	188,0	201,0
Sanayi istihdam endeksi (B-E)			
Industrial employment index (B-E)	118,8	119,1	117,6
B-Madencilik ve taşocakçılığı-Mining and quarrying	102,6	98,6	92,2
C-İmalat sanayi-Manufacturing	120,2	120,7	119,5
D-Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı			
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	91,3	93,6	91,1
E-Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri-Water supply; sewerage, waste management and remediation activities			
	100,7	97,4	95,0
Sanayide çalışılan saat endeksi (B-E)			
Hours worked index in industry (B-E)	114,6	113,5	111,5
B-Madencilik ve taşocakçılığı-Mining and quarrying	102,7	94,4	87,3
C-İmalat sanayi-Manufacturing	115,8	115,0	113,3
D-Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı			
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	89,7	91,2	87,8
E-Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri-Water supply; sewerage, waste management and remediation activities			
	99,3	97,1	94,3
Sanayide brüt ücret-maaş endeksi (B-E)			
Gross wages-salaries index in industry (B-E)	176,8	201,0	233,0
B-Madencilik ve taşocakçılığı-Mining and quarrying	160,8	172,0	192,2
C-İmalat sanayi-Manufacturing	181,8	207,6	241,8
D-Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı			
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	115,7	128,3	141,7
E-Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri-Water supply; sewerage, waste management and remediation activities			
	154,6	170,8	184,2

**17.5 Takvim etkilerinden arındırılmış ticaret ve hizmet endeksleri,
2014-2016**
Calendar adjusted trade and services indices, 2014-2016
[2010=100]

	2014 ^(r)	2015 ^(r)	2016 ^(r)
Ciro endeksi-Turnover index	160,1	175,2	186,7
İstihdam endeksi-Employment index	112,4	112,7	110,4
Çalışılan saat endeksi-Hours worked index	110,3	110,4	106,4
Brüt ücret-maaş endeksi			
Gross wages-salaries index	170,0	190,5	225,0

17.6 Yapı sahipliğine göre yapılacak yeni ve ilave yapılar, 2014-2016
New buildings and additions by type of investor, 2014-2016
[Yapı ruhsatına göre-According to construction permits]

	2014 ^(r)	2015 ^(r)	2016 ^(r)
Toplam-Total			
Bina sayısı-Number of building	139 541	125 030	132 458
Yüzölçüm (m²)-Floor area (m²)	220 653 829	188 659 412	203 721 813
Değer (Bin TL)-Value (Thousand TL)	176 001 825	159 738 307	185 523 751
Daire sayısı-Number of dwelling unit	1 031 754	892 791	992 008
Devlet sektörü-Public sector			
Bina sayısı-Number of building	6 704	6 898	7 617
Yüzölçüm (m²)-Floor area (m²)	26 034 160	26 821 734	29 450 613
Değer (Bin TL)-Value (Thousand TL)	20 819 553	22 773 389	26 745 474
Daire sayısı-Number of dwelling unit	51 115	53 103	66 113
Özel sektör-Private sector			
Bina sayısı-Number of building	130 547	116 343	123 010
Yüzölçüm (m²)-Floor area (m²)	190 575 191	158 413 653	170 775 465
Değer (Bin TL)-Value (Thousand TL)	151 997 724	134 120 281	155 658 417
Daire sayısı-Number of dwelling unit	965 102	825 067	913 059
Yapı kooperatifi-Construction cooperative			
Bina sayısı-Number of building	2 290	1 789	1 831
Yüzölçüm (m²)-Floor area (m²)	4 044 478	3 424 025	3 495 735
Değer (Bin TL)-Value (Thousand TL)	3 184 548	2 844 638	3 119 859
Daire sayısı-Number of dwelling unit	15 537	14 621	12 836

17.7 Yapı sahipliğine göre tamamen veya kısmen biten yeni ve ilave yapılar, 2014-2016

Completed or partially completed new buildings and additions by type of investor 2014-2016

[Yapı kullanma izin belgesine göre-According to occupancy permits]

	2014 ^(r)	2015 ^(r)	2016 ^(r)
Toplam-Total			
Bina sayısı-Number of building	124 510	110 145	118 604
Yüzölçüm (m²)-Floor area (m²)	152 869 154	143 070 336	150 957 896
Değer (Bin TL)-Value (Thousand TL)	119 743 358	119 563 221	137 112 924
Daire sayısı-Number of dwelling unit	777 596	732 786	752 578
Devlet sektörü-Public sector			
Bina sayısı-Number of building	4 866	4 641	4 241
Yüzölçüm (m²)-Floor area (m²)	16 341 612	13 256 169	16 397 490
Değer (Bin TL)-Value (Thousand TL)	13 005 513	10 973 016	15 021 201
Daire sayısı-Number of dwelling unit	55 223	39 317	48 355
Özel sektör-Private sector			
Bina sayısı-Number of building	116 725	103 034	103 042
Yüzölçüm (m²)-Floor area (m²)	132 720 049	126 086 636	130 350 210
Değer (Bin TL)-Value (Thousand TL)	103 812 795	105 605 713	118 338 035
Daire sayısı-Number of dwelling unit	705 261	676 416	684 998
Yapı kooperatifi-Construction cooperative			
Bina sayısı-Number of building	2 919	2 470	11 321
Yüzölçüm (m²)-Floor area (m²)	3 807 493	3 727 531	4 210 196
Değer (Bin TL)-Value (Thousand TL)	2 925 050	2 984 491	3 753 688
Daire sayısı-Number of dwelling unit	17 112	17 053	19 225

17.8 Takvim etkilerinden arındırılmış inşaat işgücü girdi endeksleri, 2014-2016

Calendar adjusted construction labor input indices, 2014-2016

[2010=100]

	2014 ^(r)	2015 ^(r)	2016 ^(r)
İstihdam endeksi-Employment index	87,2	79,9	73,9
Çalışılan saat endeksi-Hours worked index	84,3	76,3	69,5
Brüt ücret-maaş endeksi			
Gross wages and salaries index	148,0	153,1	173,5

17.9 Takvim etkilerinden arındırılmış inşaat ciro ve üretim endeksleri, 2014-2016

Calendar adjusted construction turnover and production indices, 2014-2016

[2010=100]

	2014 ^(r)	2015 ^(r)	2016 ^(r)
Ciro endeksi -Turnover index	132,9	133,6	148,1
Üretim endeksi -Production index	124,5	126,7	130,4

17.10 Bina inşaatı maliyet endeksi, 2014-2016

Building construction cost index, 2014-2016

[Ortalama endeks-Average index]

[2005=100]

		Genel toplam General total	İşçilikler toplamı Labour total	Malzemeler toplamı Materials total
Bina (Konut+Diğer)	2014	199,3	220,7	193,8
Building (Residential	2015	211,0	239,0	203,8
buildings+Other usage)	2016	227,4	264,3	217,8
İki ve daha fazla daireli ikamet amaçlı binalar	2014	199,5	220,5	194,0
Two and more dwelling	2015	211,1	238,7	203,9
residential buildings (A)	2016	227,5	263,9	218,0
Bir daireli ikamet amaçlı binalar -One dwelling	2014	200,8	221,1	195,1
residential buildings (E)	2015	214,2	239,5	207,1
	2016	230,6	265,0	221,0
Konut	2014	199,6	220,5	194,1
Residential	2015	211,5	238,8	204,3
buildings (A+E)	2016	227,9	264,0	218,4
	2014	198,5	221,1	192,8
Diğer⁽¹⁾	2015	209,8	239,5	202,4
Other buildings ⁽¹⁾	2016	226,0	265,0	216,3

(1) Ticari, idari, okul ve sıhhi binaları kapsar.

(1) Covers commercial, administrative, school and medical buildings.

18

İşgücü Maliyeti Labour Cost

18.1 Takvim etkisinden arındırılmış saatlik işgücü maliyeti endeksi, 2014-2016

Calendar adjusted hourly labour cost index, 2014-2016
[2010=100]

Ekonomik faaliyet-Economic activity			
NACE Rev.2	2014 ^(r)	2015 ^(r)	2016 ^(r)
Toplam -Total (B-N)	153,8	174,7	209,3
Sanayi -Industry (B-E)	154,7	178,2	210,7
İnşaat -Construction (F)	179,0	203,6	252,1
Hizmet -Services (G-N)	151,2	170,1	205,1

18.2 Takvim etkisinden arındırılmış saatlik kazanç endeksi, 2014-2016

Calendar adjusted hourly earnings index, 2014-2016
[2010=100]

Ekonomik faaliyet-Economic activity			
NACE Rev.2	2014 ^(r)	2015 ^(r)	2016 ^(r)
Toplam -Total (B-N)	152,8	173,8	207,5
Sanayi -Industry (B-E)	154,0	178,0	209,6
İnşaat -Construction (F)	176,7	201,3	249,0
Hizmet -Services (G-N)	150,2	169,0	203,1

18.3 Takvim etkisinden arındırılmış saatlik kazanç dışı işgücü maliyeti endeksi, 2014-2016

Calendar adjusted hourly labour cost excluding earnings index, 2014-2016
[2010=100]

Ekonomik faaliyet-Economic activity			
NACE Rev.2	2014 ^(r)	2015 ^(r)	2016 ^(r)
Toplam -Total (B-N)	158,7	179,0	218,2
Sanayi -Industry (B-E)	158,1	179,0	215,6
İnşaat -Construction (F)	189,3	213,9	265,7
Hizmet -Services (G-N)	156,3	175,8	215,8

19

Bilim ve Teknoloji
Science and Technology

19.1 Hanelerde bilişim teknolojileri bulunma ve İnternete bağlılık oranı, 2016

Proportion of Information and Communication Technology devices in households and its Internet connections, 2016

(%)

	Hanelerde bilişim teknolojileri bulunma oranı Proportion of ICT devices in households	İnternete bağlı araçların hanelerde bulunma oranı Proportion of households which have devices connected to Internet
Masaüstü bilgisayar (PC)		
Desktop computer	22,9	15,4
Taşınabilir bilgisayar (Dizüstü, netbook vb.)		
Portable computer (Laptop, netbook etc.)	36,4	30,5
Tablet bilgisayar-Tablet computer	29,6	21,2
Cep telefonu (Akıllı telefonlar dahil)		
Mobile phone (incl. smart phone)	96,9	74,5
Oyun konsolu (Playstation vb.)		
Game console	5,6	2,1
İnternete bağlanabilen TV-Smart TV	24,6	11,8

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2016

Source: TurkStat, Information and Communication Technology (ICT) Usage Survey in Households and by Individuals, 2016

Not. Birden fazla seçenek işaretlenebildiği için toplam 100 olmayabilir.

Note. Respondents may choose more than one option, therefore total don't give 100%.

19.2 Cinsiyete göre bilgisayar ve İnternet kullanım oranları, 2016

Proportion of computer and Internet users by gender, 2016

[16-74 yaş grubu-16-74 age group]

(%)

	Bilgisayar-Computer			İnternet-Internet		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
	Total	Male	Female	Total	Male	Female
Bilgisayar ve internet kullananlar						
Computer and Internet users	54,9	64,1	45,9	61,2	70,5	51,9
Son üç ay içinde (Ocak-Mart 2016)						
Within the last three months (January-March 2016)	44,8	53,4	36,3	58,3	67,6	49,2
Üç ay ile bir yıl arasında (Nisan 2015-Aralık 2015)						
Between three months and a year ago (April 2015-December 2015)	3,4	3,8	3,1	1,1	1,2	1,0
Bir yıldan çok (Mart 2015 öncesi)						
More than one year ago (Before March 2015)	6,7	6,9	6,5	1,7	1,7	1,7
Hiç kullanmadı-Never used one	45,1	35,9	54,1	38,8	29,5	48,1

Kaynak:TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2016

Source: TurkStat, Information and Communication Technology (ICT) Usage Survey in Households and by Individuals, 2016

19.3 Son üç ay içinde yaş grubuna göre bilgisayar ve İnternet kullanım oranları, 2016

Proportion of individuals using computer and Internet within the last three months by age group, 2016

[Ocak-Mart 2016-January-March 2016]

(%)

Yaş grubu Age group	Bilgisayar-Computer			İnternet-Internet		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
	Total	Male	Female	Total	Male	Female
16-24	68,4	77,0	59,9	84,3	92,0	76,5
25-34	59,3	67,7	50,8	78,8	86,7	70,7
35-44	48,6	59,4	37,8	65,4	77,2	53,5
45-54	31,2	39,7	22,7	41,3	51,8	30,6
55-64	16,1	22,2	10,1	21,0	28,9	13,3
65-74	6,5	9,2	4,3	8,8	12,5	5,8

Kaynak:TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2016

Source: TurkStat, Information and Communication Technology (ICT) Usage Survey in Households and by Individuals, 2016

19.4 Son üç ay içinde eğitim durumuna göre bilgisayar ve İnternet kullanım oranları, 2016

Proportion of individuals using computer and Internet within the last three months by education level, 2016

[Ocak-Mart 2016-January-March 2016]

Eğitim durumu Education level	Bilgisayar-Computer			İnternet-Internet		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
	Total	Male	Female	Total	Male	Female
Bir okul bitirmedi						
Literate without a diploma	2,9	6,0	2,1	7,4	14,1	5,6
İlkokul-Primary school	18,8	22,2	15,5	34,7	40,1	29,3
İlköğretim/Ortaokul ve dengi						
Secondary and vocational secondary school	54,2	59,2	47,9	75,8	79,9	70,5
Lise ve dengi-High and vocational high school	72,2	74,9	68,5	86,4	86,8	85,9
Yüksekokul, fakülte ve daha üstü						
Higher education	90,6	91,8	89,0	95,6	95,6	95,7

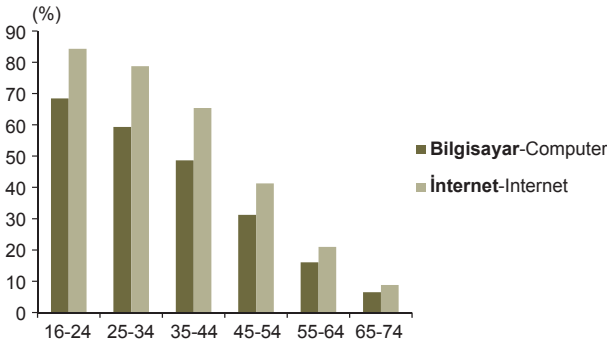
Kaynak:TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2016

Source: TurkStat, Information and Communication Technology (ICT) Usage Survey in Households and by Individuals, 2016

Yaş grubuna göre bilgisayar ve İnternet kullanım oranları, 2016

Proportion of individuals using computer and Internet, 2016

[Ocak-Mart 2016-January-March 2016]

Veri için tablo 19.3'e bakınız.
For data, see table 19.3.

19.5 Son üç ay içinde işgücü durumuna göre bilgisayar ve İnternet kullanım oranları, 2016

Proportion of individuals using computer and Internet within the last three months by employment situation, 2016

[Ocak-Mart 2016-January-March 2016]

(%)

İşgücü durumu Employment situation	Bilgisayar-Computer			İnternet-Internet		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
İşgücüne dahil olanlar						
In labour force	57,7	57,3	58,7	73,6	74,8	70,3
Ücretli, maaşlı veya yevmiyeli						
Regular or casual employee	64,8	62,7	70,8	81,4	80,8	83,1
İşveren-Employer	81,3	81,2	82,6	89,6	89,5	90,3
Kendi hesabına çalışan						
Self-employed	35,1	35,1	34,4	50,9	51,7	43,4
Ücretsiz aile işçisi						
Unpaid family worker	22,5	43,5	12,8	35,0	65,6	20,9
İşsiz-Unemployed	54,7	49,1	70,1	72,2	67,3	85,9
İşgücüne dahil olmayanlar						
Not in labour force	32,6	42,9	28,8	43,8	48,4	42,1
Eğitim/Öğretime devam ediyor						
Student	86,1	90,0	82,1	93,0	95,6	90,3
Ev işleri ile meşgul (çocuk, yaşlı, hasta vb. kişilerin bakımı dahil)						
Houseworks	22,1	24,6	22,1	36,9	29,9	37,0
Emekli veya işi bırakmış						
Retired or given up business	22,7	20,2	31,2	29,6	26,5	40,1
Engelli veya hasta (çalışamaz halde)-Permanently disabled or disabled						
	10,8	10,8	10,8	12,8	12,3	13,8
Ailevi ve kişisel nedenler						
Private and family reasons	52,6	69,5	36,6	77,0	73,9	79,9

Kaynak:TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2016

Source: TurkStat, Information and Communication Technology (ICT) Usage Survey in Households and by Individuals, 2016

19.6 Bilgisayar kullanılan ve İnternet erişimine sahip olan girişim oranları, 2016

Proportion of enterprises with Internet access and use computer, 2016

(%)

Çalışan sayısına göre büyüklük grubu-Size class breakdown	Bilgisayar kullanımı Computer use	İnternet erişimi Internet access
10+	95,9	93,7
10-49	95,3	92,8
50-249	98,2	96,9
250+	99,6	99,5

Kaynak: TÜİK, Girişimlerde Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2016

Source: Information and Communication Technology (ICT) Usage in Enterprises, 2016

19.7 Gayrisafi yurt içi Ar-Ge harcaması, 2013-2015

Gross domestic expenditures on R&D, 2013-2015

	2013	2014	2015
Cari fiyatlarla (Milyon TL)			
In current prices (Million TL)	14 807	17 598	20 615
Ticari -Business enterprise sector	7 032	8 760	10 309
Kamu -Government sector	1 543	1 705	2 131
Yükseköğretim -Higher education sector	6 232	7 133	8 176
Satınalma gücü paritesi (Milyon ABD \$)			
Purchasing power parity (Million US \$)	13 483	14 682	16 232
Dolar (Milyon ABD \$)⁽¹⁾			
US Dollar (Million \$) ⁽¹⁾	7 776	8 047	7 597

Kaynak:TÜİK, Araştırma-Geliştirme Faaliyetleri Araştırması, 2013-2015

Source: TurkStat, Research and Development Activities Survey, 2013-2015

(1) İthalat ağırlıklı ortalama dolar kuru.

(1) Import weighted average exchange rate (US \$).

20

Dış Ticaret
Foreign Trade

20.1 Dış ticaret göstergeleri, 2014-2016

Main indicators of foreign trade, 2014-2016

	2014	2015	2016*
İhracat (Milyon ABD \$)			
Exports (Million US \$)	157 610	143 839	142 533
Değişim-Change (%)	3,8	-8,7	-0,9
İthalat (Milyon ABD \$)			
Imports (Million US \$)	242 177	207 234	198 617
Değişim-Change (%)	-3,8	-14,4	-4,2
Dış ticaret dengesi (Milyon ABD \$)			
Balance of foreign trade (Million US \$)	-84 567	-63 395	-56 084
Dış ticaret hacmi (Milyon ABD \$)			
Volume of foreign trade (Million US \$)	399 787	351 073	341 151
İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)			
Proportion of imports covered by exports (%)	65,1	69,4	71,8

20.2 En çok ihracat ve ithalat yapılan 10 ülke, 2016*

First 10 countries by exports and imports, 2016*

(Milyon ABD \$-Million US \$)

İhracat-Exports		İthalat-Imports	
Toplam-Total	142 533	Toplam-Total	198 617
Almanya-Germany	13 999	Çin-China	25 441
İngiltere-United Kingdom	11 686	Almanya-Germany	21 475
Irak-Iraq	7 637	Rusya Federasyonu-Russia	15 162
İtalya-Italy	7 581	ABD-USA	10 868
ABD-USA	6 623	İtalya-Italy	10 218
Fransa-France	6 023	Fransa-France	7 365
BAE-UAE	5 407	Güney Kore-South Korea	6 384
İspanya-Spain	4 989	Hindistan-India	5 757
İran-Iran	4 966	İspanya-Spain	5 679
Hollanda-Netherlands	3 589	İngiltere-United Kingdom	5 321
Diğer-Others	70 032	Diğer-Others	84 948

20.3 Ekonomik faaliyete göre dış ticaret, 2014-2016

Foreign trade by economic activity, 2014-2016

(Milyon ABD \$-Million US \$)

ISIC Rev.3	2014	2015	2016*
İhracat-Exports	157 610	143 839	142 533
Tarım ve ormancılık-Agriculture and forestry	6 030	5 757	5 397
Balıkçılık-Fishing	347	368	414
Madencilik ve taşocakçılığı			
Mining and quarrying	3 406	2 799	2 677
İmalat-Manufacturing	147 059	134 390	133 600
Diğerleri-Others	768	525	446
İthalat-Imports	242 177	207 234	198 617
Tarım ve ormancılık-Agriculture and forestry	8 589	7 176	7 042
Balıkçılık-Fishing	69	88	56
Madencilik ve taşocakçılığı			
Mining and quarrying	37 126	27 609	19 009
İmalat-Manufacturing	187 742	166 821	167 242
Diğerleri-Others	8 651	5 540	5 269

20.4 Geniş ekonomik grupların sınıflamasına göre dış ticaret, 2014-2016

Foreign trade by classification of broad economic categories, 2014-2016

(Milyon ABD \$-Million US \$)

Ana mal grupları-Major commodity groups

BEC	2014	2015	2016*
İhracat-Exports	157 610	143 839	142 533
Yatırım (sermaye) malları-Capital goods	16 107	15 392	15 893
Hammadde (ara mallar)-Intermediate goods	75 171	68 433	66 891
Tüketim malları-Consumption goods	65 088	59 146	58 878
Diğerleri-Others	1 243	869	871
İthalat-Imports	242 177	207 234	198 617
Yatırım (sermaye) malları-Capital goods	35 996	34 905	35 918
Hammadde (ara mallar)-Intermediate goods	176 722	143 317	134 316
Tüketim malları-Consumption goods	29 006	28 587	27 947
Diğerleri-Others	453	426	437

20.5 Uluslararası standart ticaret sınıflamasına göre dış ticaret, 2014-2016
Foreign trade by standard international trade classification, 2014-2016

	(Milyon ABD \$-Million US \$)		
SITC Rev.3	2014	2015	2016*
İhracat-Exports	157 610	143 839	142 533
Canlı hayvanlar ve gıda maddeleri			
Food and live animals	15 157	14 340	13 535
İçkiler ve tütün-Beverages and tobacco	1 390	1 229	1 293
Akaryakıt hariç yenilmeyen hammadde			
Crude materials, inedible, except fuels	4 916	3 980	4 026
Mineral yakıtlar, yağlar vb. damıtılmasından elde edilen ürünler-Mineral fuels, lubricants and related materials	6 111	4 518	3 211
Hayvansal, bitkisel katı ve sıvı yağlar, mumlar			
Animal and vegetable oils, fats and waxes	1 008	855	868
Başka yerde belirtilmeyen kimya sanayi ürünleri			
Chemicals and related products, n.e.s.	10 098	9 142	8 524
Başlıca sınıflara ayrılan işlenmiş mallar			
Manufactured goods classified chiefly by material	42 291	35 541	34 352
Makine ve ulaştırma araçları			
Machineries and transport equipments	42 747	39 252	41 131
Çeşitli mamul eşya			
Miscellaneous manufactured articles	30 124	27 261	26 972
SITC'da sınıflandırılmamış eşyalar-Commodities and transactions not classified elsewhere in the SITC	3 768	7 720	8 621
İthalat-Imports	242 177	207 234	198 617
Canlı hayvanlar ve gıda maddeleri			
Food and live animals	6 970	6 507	6 450
İçkiler ve tütün-Beverages and tobacco	792	759	781
Akaryakıt hariç yenilmeyen hammadde			
Inedible crude materials, except fuels	16 975	12 594	11 871
Madeni yakıtlar, yağlar vb. ilgili maddeler			
Mineral fuels, lubricants and related materials	54 889	37 842	27 167
Hayvansal, bitkisel katı ve sıvı yağlar, mumlar			
Animal and vegetable oils, fats and waxes	2 187	1 899	1 801
Başka yerde belirtilmeyen kimya sanayi ürünleri			
Chemicals and related products, n.e.s.	33 211	28 960	27 545
Başlıca sınıflara ayrılan işlenmiş mallar			
Manufactured goods classified chiefly by material	38 447	35 607	32 869
Makine ve ulaştırma araçları			
Machineries and transport equipments	65 809	65 457	70 372
Çeşitli mamul eşya			
Miscellaneous manufactured articles	15 498	13 922	13 031
SITC'da sınıflandırılmamış eşyalar-Commodities and transactions not classified elsewhere in the SITC	7 398	3 686	6 729

20.6 Dış ticaret endeksleri, 2015, 2016

Foreign trade indices, 2015, 2016

[2010=100]

SITC Rev.3	İhracat-Exports		İthalat-Import	
	2015	2016	2015	2016
Miktar endeksi-Volume index				
Genel-General	131,7	136,2	124,6	129,5
Gıda, içecek ve tütün				
Food, beverages and tobacco	122,0	128,4	148,8	156,3
Ham maddeler (yakıt hariç)				
Crude materials (except fuels)	118,1	124,7	104,6	107,9
Yakıtlar-Fuels	139,9	121,7	130,3	129,2
İmalat (gıda, içecek ve tütün hariç)				
Manufactured goods except food, beverages and tobacco	127,4	131,8	121,7	124,9
SITC'de başka bir yerde sınıflandırılmayan mallar-Commodities not classified elsewhere in SITC	331,6	354,0	154,8	255,0
Birim değer endeksi⁽¹⁾-Unit value index⁽¹⁾				
Genel-General	95,9	91,9	89,6	82,6
Gıda, içecek ve tütün				
Food, beverages and tobacco	112,0	101,4	98,5	93,4
Ham maddeler (yakıt hariç)				
Crude materials (except fuels)	97,1	93,1	84,2	77,1
Yakıtlar-Fuels	72,3	59,0	75,4	54,6
İmalat (gıda, içecek ve tütün hariç)				
Manufactured goods except food, beverages and tobacco	95,4	92,0	96,3	93,8
SITC'de başka bir yerde sınıflandırılmayan mallar-Commodities not classified elsewhere in SITC	104,0	108,8	82,5	91,3

(1) ABD Doları cinsinden.

(1) Based on US Dollar.

21

Fiyat ve Enflasyon Price and Inflation

21.1 Tüketici fiyat endeksi yıllık değişim oranları⁽¹⁾, 2014-2016
 Consumer price index annual rate of change⁽¹⁾, 2014-2016
 [2003=100]

	(%)		
	2014	2015	2016
Türkiye-Turkey	8,17	8,81	8,53
Gıda ve alkolsüz içecekler			
Food and non-alcoholic beverages	12,73	10,87	5,65
Alkollü içecekler ve tütün			
Alcoholic beverages and tobacco	7,67	5,68	31,59
Giyim ve ayakkabı-Clothing and footwear	8,43	8,99	3,98
Konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar			
Housing, water, electricity, gas and other fuels	6,83	6,71	6,42
Mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri			
Furnishings, household equipment, routine maintenance of the house	8,06	10,95	6,24
Sağlık-Health	8,62	7,16	9,73
Ulaştırma-Transportation	2,07	6,40	12,36
Haberleşme-Communications	1,61	3,56	3,18
Eğlence ve kültür-Recreation and culture	5,68	11,56	5,93
Eğitim-Education	8,31	6,39	9,47
Lokanta ve oteller-Restaurant and hotels	13,98	13,23	8,62
Çeşitli mal ve hizmetler			
Miscellaneous goods and services	9,68	11,00	11,08

(1) Yıllık değişim oranları, ilgili yılın Aralık ayının bir önceki yılın aynı ayına göre değişimdir.

(1) Annual rate of change is the change in December of the related year from the same month of the previous year.

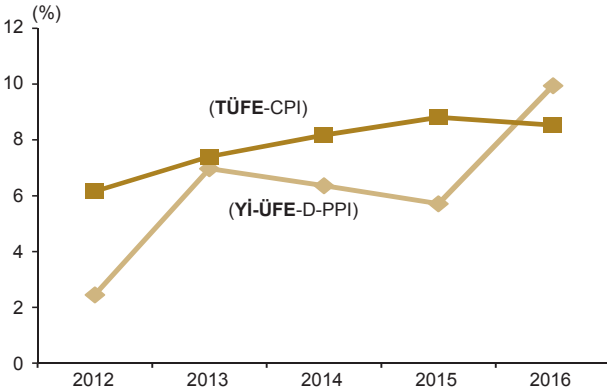
21.2 Yurt içi üretici fiyat endeksi yıllık değişim oranları⁽¹⁾, 2014-2016
 Domestic producer price index annual rate of change⁽¹⁾, 2014-2016
 [2003=100]

	2014	2015	2016
Yurt içi üretici fiyat endeksi			
Domestic producer price index	6,36	5,71	9,94
Madencilik ve taşocakçılığı			
Mining and quarrying	1,02	-0,69	8,01
İmalat-Manufacturing	7,63	6,38	12,07
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı-Electricity, gas, steam and air conditioning	-3,56	0,19	-11,79
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri-Water supply; sewerage, waste management and remediation	11,90	19,95	7,21
Ara malı-Intermediate goods	6,53	5,69	13,83
Dayanıklı tüketim malı-Durable consumer goods	7,55	12,48	11,75
Dayanaksız tüketim malı-Undurable consumer goods	13,82	6,73	6,41
Enerji-Energy	-7,64	-2,57	4,53
Sermaye malı-Capital goods	5,97	10,08	9,32

(1) Yıllık değişim oranları, ilgili yılın Aralık ayının bir önceki yılın aynı ayına göre değişimdir.

(1) Annual rate of change is the change in December of the related year from the same month of the previous year.

TÜFE ve Yİ-ÜFE yıllık değişim oranları, 2012-2016
 Annual rate of changes in the CPI and D-PPI, 2012-2016
 [2003=100]

21.3 Yurt dışı üretici fiyat endeksi yıllık değişim oranları⁽¹⁾, 2014-2016

Non-domestic producer price index annual rate of change⁽¹⁾, 2014-2016
[2010=100]

	(%)		
	2014	2015	2016
Yurt dışı üretici fiyat endeksi			
Non-domestic producer price index	2,63	10,90	17,73
Madencilik ve taşocakçılığı -Mining and quarrying	6,16	5,43	22,61
İmalat -Manufacturing	2,57	11,00	17,63
Ara malı -Intermediate goods	6,45	10,43	19,20
Dayanıklı tüketim malı -Durable consumer goods	3,38	13,49	16,44
Dayanısız tüketim malı -Undurable consumer goods	4,23	12,66	12,16
Enerji -Energy	-21,04	-12,58	58,29
Sermaye malı -Capital goods	-0,03	13,12	14,62

(1) Yıllık değişim oranları, ilgili yılın Aralık ayının bir önceki yılın aynı ayına göre değişimdir.

(1) Annual rate of change is the change in December of the related year from the same month of the previous year.

22

Güven Endeksleri Confidence Indices

22.1 Güven endeksleri, 2016

Confidence indices, 2016

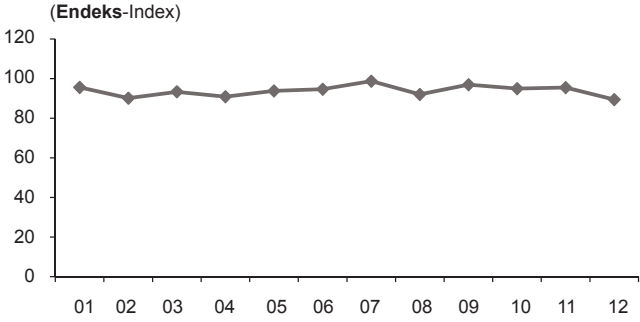
	Ekonomik güven endeksi⁽¹⁾ Economic confidence index ⁽¹⁾	Tüketici güven endeksi⁽²⁾ Consumer confidence index ⁽²⁾	Reel kesim güven endeksi⁽²⁾ Real sector confidence index ⁽²⁾
Ocak -January	95,6	71,6	106,5
Şubat -February	90,2	66,6	105,1
Mart -March	93,4	67,0	104,6
Nisan -April	90,9	68,5	105,3
Mayıs -May	93,8	68,8	105,0
Haziran -June	94,7	69,4	104,1
Temmuz -July	98,7	67,0	105,7
Ağustos -August	92,0	74,4	101,7
Eylül -September	97,0	74,3	106,6
Ekim -October	95,0	74,0	104,9
Kasım -November	95,5	68,9	108,2
Aralık -December	89,5	63,4	103,9
	Hizmet sektörü güven endeksi⁽²⁾ Services confidence index ⁽²⁾	Perakende ticaret sektörü güven endeksi⁽²⁾ Retail trade confidence index ⁽²⁾	İnşaat sektörü güven endeksi⁽²⁾ Construction confidence index ⁽²⁾
Ocak -January	92,5	108,8	83,9
Şubat -February	89,2	106,2	82,8
Mart -March	93,5	110,5	81,4
Nisan -April	89,9	103,9	81,5
Mayıs -May	94,5	103,8	79,2
Haziran -June	95,8	99,6	80,9
Temmuz -July	100,9	103,6	83,0
Ağustos -August	91,1	101,2	79,4
Eylül -September	96,2	98,0	82,0
Ekim -October	94,5	96,2	81,3
Kasım -November	96,8	96,0	75,7
Aralık -December	93,3	96,1	76,1

(1) Ekonomik güven endeksi, tüketici güven endeksi ve mevsim etkilerinden arındırılmış reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesinden oluşmaktadır.

(1) Economic confidence index is weighted aggregation of sub-indices of confidence indices of consumers and seasonally adjusted real sector (manufacturing industry), services, retail trade and construction sectors.

(2) Tüketici güven endeksi hariç, endeks değerleri mevsim etkilerinden arındırılmış değerlerdir.

(2) Index values are seasonally adjusted except for the consumer confidence index.

Ekonomik güven endeksi, 2016
Economic confidence index, 2016

23

Ulusal Hesaplar National Accounts

23.1 Gayrisafi yurt içi hasıla, 2014-2016

Gross domestic product, 2014-2016

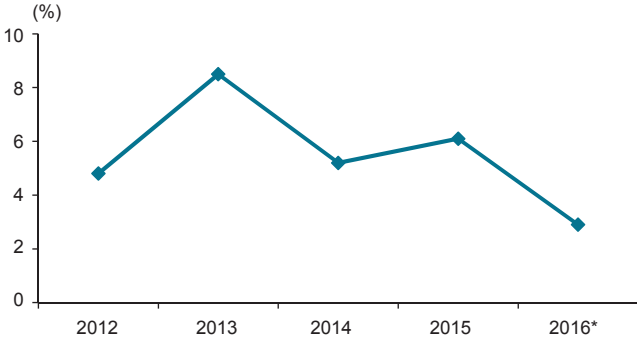
	2014	2015	2016 ⁽¹⁾
Cari fiyatlarla (Milyon TL)			
At current prices (Million TL)	2 044 465	2 337 530	2 590 517
Gelişme hızı (%) - Growth rate (%)	13,0	14,3	10,8
Cari fiyatlarla (Milyon \$)			
At current prices (Million \$)	934 855	861 467	856 791
Gelişme hızı (%) - Growth rate (%)	-1,6	-7,9	-0,5
Zincirlenmiş hacim endeksi			
Chain-linked volume index	144,1	152,9	157,3
Değişim oranı (%) - Change rate (%)	5,2	6,1	2,9

(1) 2016 yılı verileri geçicidir, dört dönemin toplamıdır.

(1) Data is provisional in 2016, sum of four quarters.

Gayrisafi yurt içi hasıla zincirlenmiş hacim değişim oranı, 2012-2016*

Gross domestic product in chain-linked volume change rate, 2012-2016*

23.2 Gayrisafi yurt içi hasıla, üretim yöntemiyle cari fiyatlarla, 2014-2016

Gross domestic product in current prices by production approach,
2014-2016

[İktisadi faaliyet kollarına göre temel fiyatlarla A10]

[By kind of economic activity in basic prices A10]

(Milyon TL-Million TL)

	2014	2015	2016 ⁽¹⁾
A-Tarım, ormancılık ve balıkçılık			
A-Agriculture, forestry and fishing	134 725	161 146	158 032
BCDE-Sanayi			
BCDE-Industry	410 786	461 810	510 894
C-İmalat sanayi			
C-Manufacturing	343 305	390 649	431 944
F-İnşaat			
F-Construction	165 655	190 614	227 454
GHI-Hizmetler			
GHI-Services	455 449	518 531	548 423
J-Bilgi ve iletişim			
J-Information and communication	49 404	56 104	63 711
K-Finans ve sigorta faaliyetleri			
K-Financial and insurance activities	58 817	69 600	84 320
L-Gayrimenkul faaliyetleri			
L-Real estate activities	163 852	180 721	201 561
MN-Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri			
MN-Professional, administrative and support service activities	99 048	121 411	137 598
OPQ-Kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri			
OPQ-Public administration, education, human health and social work activities	228 976	254 769	300 353
RST-Diğer hizmet faaliyetleri			
RST-Other service activities	41 478	45 046	49 619
Sektörler toplamı-Sectoral total	1 808 190	2 059 753	2 281 966
Vergi-sübvansiyon-Taxes-subsidies	236 276	277 777	308 551
Gayrisafi yurt içi hasıla (Alıcı fiyatlarıyla)			
Gross domestic product (Purchaser's price)	2 044 466	2 337 530	2 590 517

(1) 2016 yılı verileri geçicidir, dört dönemin toplamıdır.

(1) Data is provisional in 2016, sum of four quarters.

23.3 Gayrisafi yurt içi hasıla, üretim yöntemiyle zincirlenmiş hacim endeksi ve değişim oranları, 2014-2016

Gross domestic product in chain linked volume index and percentage change by production approach, 2014-2016

[İktisadi faaliyet kollarına göre temel fiyatlarla A10]

[By kind of economic activity in basic prices A10]

[2009=100]

	2014	2015	2016 ⁽¹⁾
A-Tarım, ormancılık ve balıkçılık			
A-Agriculture, forestry and fishing	117,1	127,8	122,6
Değişim oranı (%) -Growth rate (%)	0,6	9,1	-4,1
BCDE-Sanayi-Industry	154,2	161,9	169,2
Değişim oranı (%) -Growth rate (%)	5,6	5,0	4,5
C-İmalat sanayi-Manufacturing	156,0	165,1	171,6
Değişim oranı (%) -Growth rate (%)	6,1	5,9	3,9
F-İnşaat-Construction	189,4	198,7	213,0
Değişim oranı (%) -Growth rate (%)	5,0	4,9	7,2
GHI-Hizmetler-Services	148,7	158,5	157,1
Değişim oranı (%) -Growth rate (%)	6,8	6,6	-0,8
J-Bilgi ve iletişim-Information and communication	137,4	142,7	151,7
Değişim oranı (%) -Growth rate (%)	7,2	3,9	6,3
K-Finans ve sigorta faaliyetleri			
K-Financial and insurance activities	157,8	169,9	182,1
Değişim oranı (%) -Growth rate (%)	10,2	7,7	7,1
L-Gayrimenkul faaliyetleri-Real estate activities	120,7	123,6	128,0
Değişim oranı (%) -Growth rate (%)	2,5	2,4	3,6
MN-Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri			
MN-Professional, administrative and support service activities	158,3	182,6	192,8
Değişim oranı (%) -Growth rate (%)	10,7	15,3	5,6
OPQ-Kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri-Public administration, education, human health and social work activities	122,8	125,5	131,1
Değişim oranı (%) -Growth rate (%)	4,9	2,2	4,5
RST-Diğer hizmet faaliyetleri-Other service activities	144,6	144,4	147,4
Değişim oranı (%) -Growth rate (%)	6,8	-0,1	2,1
Sektörler toplamı-Sectoral total	143,0	151,1	155,3
Değişim oranı (%) -Growth rate (%)	5,6	5,6	2,8
Vergi-sübvansiyon-Taxes-subsidies	153,2	167,9	173,6
Değişim oranı (%) -Growth rate (%)	2,1	9,5	3,4
Gayrisafi yurt içi hasıla (alıcı fiyatlarıyla)			
Gross domestic product (purchaser's price)	144,1	152,9	157,3
Değişim oranı (%) -Growth rate (%)	5,2	6,1	2,9

(1) 2016 yılı verileri geçicidir, dört dönemin toplamıdır.

(1) Data is provisional in 2016, sum of four quarters.

23.4 Kişi başına gayrisafi yurt içi hasıla, 2014-2016

Per capita gross domestic product, 2014-2016

[Cari fiyatlarla-At current prices]

	2014	2015	2016
Yıl ortası nüfus⁽¹⁾ (Bin)			
Mid-year population ⁽¹⁾ (Thousand)	77 182	78 218	79 278
Değer (TL)-Value (TL)	26 489	29 885	32 676
Değişim oranı (%) -Change rate (%)	11,5	12,8	9,3
Değer (\$) -Value (\$)	12 112	11 014	10 807
Değişim oranı (%) -Change rate (%)	-2,9	-9,1	-1,9

(1) Yıl ortası nüfus, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi yıllık sonuçları kullanılarak hesaplanan yıl ortası nüfus.

(1) Mid-year populations are calculated with population projections according to the annual results of Address Based Population Registration System.

23.5 Harcama yöntemiyle, gayrisafi yurt içi hasıla, 2014-2016

Gross domestic product by expenditure approach, 2014-2016

[Cari fiyatlarla-At current prices]

(Milyon TL-Million TL)

	2014	2015	2016 ⁽¹⁾
Yerleşik hanehalkı ve hanehalkına hizmet eden kâr amacı olmayan kuruluşların nihai tüketim harcaması-Resident households and non-profit institutions serving households	1 242 229	1 411 911	1 542 255
Devletin nihai tüketim harcamaları	288 096	324 404	381 991
Gayrisafi sabit sermaye oluşumu	590 742	694 690	771 122
Stok değişimleri-Change in stocks	2 835	- 32 077	- 28 061
Mal ve hizmet ihracatı	485 854	545 372	571 430
(Eksi) Mal ve hizmet ithalatı	565 290	606 770	648 218
Gayrisafi yurt içi hasıla	2 044 466	2 337 530	2 590 517

(1) 2016 yılı verileri geçicidir, dört dönemin toplamıdır.

(1) Data is provisional in 2016, sum of four quarters.

23.6 Gelir yöntemi bileşenlerinin gayrisafi katma değer içerisindeki payları, 2014-2016

Income components share of gross value added, 2014-2016

	2014	2015	2016 ⁽¹⁾
			(%)
İşgücüne yapılan ödemeler			
Compensation of employees	32,7	33,2	36,8
Üretim üzerindeki net vergiler			
Net taxes on production	-0,2	-0,2	-0,6
Sabit sermaye tüketimi			
Fixed capital consumption	16,4	16,6	17,2
İşletme artığı/karma gelir (net)			
Operating surplus/mixed income (net)	51,1	50,3	46,6

(1) 2016 yılı verileri geçicidir, dört dönemin toplamıdır.

(1) Data is provisional in 2016, sum of four quarters.

23.7 Kurumsal sektörlere göre GSYH içindeki gayrisafi katma değer payları, 2013-2015

Institutional sector accounts, share of gross value added in GDP, 2013-2015

	2013	2014	2015
			(%)
Kurumsal sektörler-Institutional sectors			
Mali olmayan şirketler (S.11)			
Non-financial corporations (S.11)	49,0	50,0	50,6
Mali şirketler (S.12)			
Financial corporations (S.12)	3,1	2,9	3,0
Genel devlet (S.13)			
General government (S.13)	9,8	9,9	9,6
Hanehalkı (S.14-S.15)⁽¹⁾			
Households (S.14-S15) ⁽¹⁾	25,7	25,7	24,9
Ürün üzerindeki vergiler-Sübvansiyonlar			
Taxes less subsidies on product	12,4	11,6	11,9

(1) Hanehalkı, Hanehalklarına Hizmet Eden Kâr Amacı Olmayan Kurumları (HHKOK) da içermektedir.

(1) Households include Non-Profit Institutions Serving Households (NPISH).

23.8 İl bazında kişi başına gayrisafi yurt içi hasıla, 2014

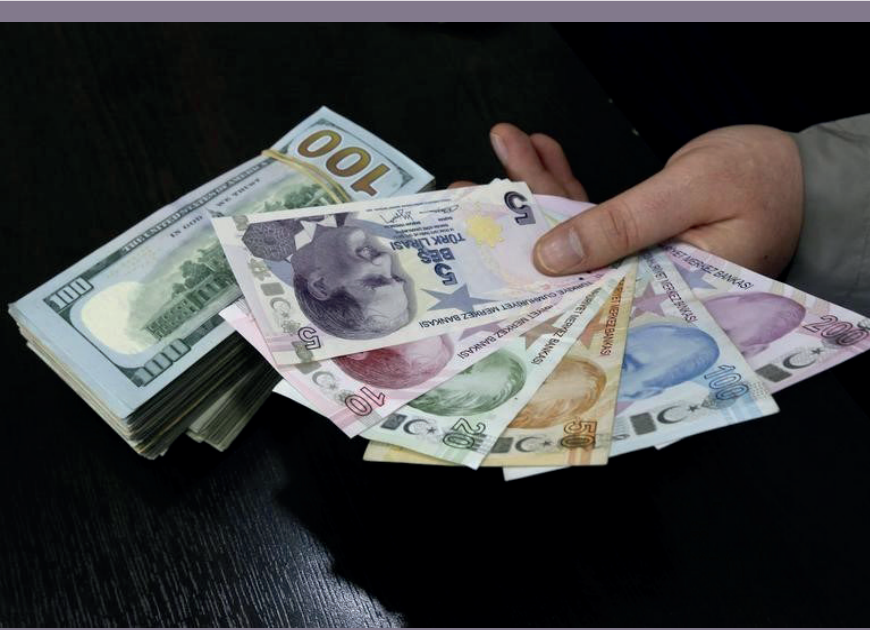
Gross domestic product by provinces per capita, 2014

[Cari fiyatlarla-At current prices]

İl-Provinces	Kişi başına		Kişi başına		Kişi başına	
	GSYH (TL)		GSYH (TL)		GSYH (TL)	
	Per capita		Per capita		Per capita	
	GDP (TL)	İl-Provinces	GDP (TL)	İl-Provinces	GDP (TL)	
Türkiye-Turkey	26 489					
Adana	19 381	Giresun	14 967	Samsun	19 224	
Adıyaman	13 549	Gümüşhane	18 356	Siirt	12 232	
Afyonkarahisar	18 219	Hakkari	11 660	Sinop	17 134	
Ağrı	8 486	Hatay	16 702	Sivas	18 480	
Amasya	18 916	Isparta	20 975	Tekirdağ	33 259	
Ankara	36 680	Mersin	21 217	Tokat	14 093	
Antalya	29 693	İstanbul	43 645	Trabzon	22 073	
Artvin	21 999	İzmir	31 179	Tunceli	22 301	
Aydın	19 121	Kars	12 433	Şanlıurfa	9 773	
Balıkesir	22 197	Kastamonu	19 917	Uşak	21 916	
Bilecik	32 602	Kayseri	23 129	Van	9 913	
Bingöl	12 811	Kırklareli	27 870	Yozgat	15 688	
Bitlis	12 065	Kırşehir	17 620	Zonguldak	18 448	
Bolu	30 673	Kocaeli	43 521	Aksaray	18 229	
Burdur	23 342	Konya	20 981	Bayburt	15 854	
Bursa	29 946	Kütahya	19 799	Karaman	24 452	
Çanakkale	26 634	Malatya	15 207	Kırıkkale	19 594	
Çankırı	19 033	Manisa	24 300	Batman	11 794	
Çorum	17 084	Kahramanmaraş	15 764	Şırnak	12 186	
Denizli	24 772	Mardin	13 286	Bartın	17 275	
Diyarbakır	12 800	Muğla	27 061	Ardahan	13 909	
Edirne	23 346	Muş	11 734	İğdır	13 734	
Elazığ	16 946	Nevşehir	18 979	Yalova	28 517	
Erzincan	22 948	Niğde	17 491	Karabük	21 064	
Erzurum	15 442	Ordu	14 575	Kilis	13 648	
Eskişehir	28 824	Rize	22 329	Osmaniye	15 878	
Gaziantep	18 788	Sakarya	24 359	Düzce	24 032	

24

Para ve Banka Money and Banking

24.1 Uluslararası rezervler, 2014-2016

International reserves, 2014-2016

(Milyon \$-Million \$)

	2014	2015	2016
Altın-Gold	20 401	17 606	14 051
Merkez Bankası brüt döviz rezervleri			
Central Bank's gross foreign exchange reserves	106 902	92 922	92 209
Bankalar muhabir mevcudu ve efektif kasası			
Banks correspondence accounts and foreign banknotes	14 552	17 550	23 424
Brüt uluslararası rezervler			
Gross international reserves	141 855	128 078	129 685
Muhabir açıkları-Overdrafts	0,4	0,4	0,4
Net uluslararası rezervler			
Net international reserves	141 854	128 077	129 684

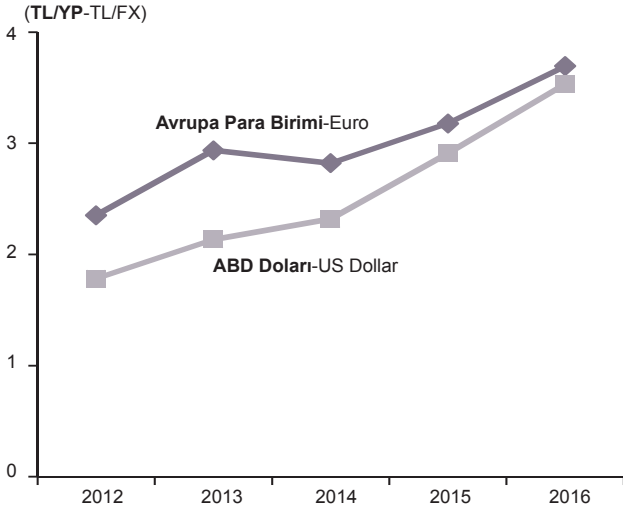
Kaynak: T.C. Merkez Bankası

Source: Central Bank of Turkey

Avrupa Para Birimi ve ABD Doları, 2012-2016

Euro and US Dollar, 2012-2016

[Alış-Buying]

24.2 Döviz kurları, 2014-2016

Exchange rates, 2014-2016

(TL/YP-TL/FX)

	2014		2015		2016	
	Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış
	Buying	Selling	Buying	Selling	Buying	Selling
Avrupa Para Birimi (EUR)						
Euro	2,82070	2,82580	3,17760	3,18330	3,69390	3,70060
ABD Doları (USD)						
US Dollar	2,31890	2,32300	2,90760	2,91280	3,53180	3,53820
Avustralya Doları (AUD)						
Australian Dollar	1,88940	1,90180	2,11540	2,12910	2,54130	2,55780
Bulgar Levasi (BGN)						
Leva	1,43400	1,45280	1,61550	1,63670	1,87800	1,90260
Kanada Doları (CAD)						
Canadian Dollar	1,99240	2,00140	2,09450	2,10400	2,60930	2,62110
İsviçre Frangı (CHF)						
Swiss Franc	2,33970	2,35480	2,92780	2,94660	3,43930	3,46140
Çin Yuanı (CNY)						
Chinese Yuan	0,37179	0,37665	0,44545	0,45128	0,50504	0,51165
Danimarka Kronu (DKK)						
Danish Krone	0,37834	0,38020	0,42517	0,42726	0,49610	0,49854
İngiliz Sterlini (GBP)						
Pound Sterling	3,59610	3,61490	4,30070	4,32310	4,32220	4,34480
100 İran Riyali (IRR)						
100 Iranian Rial	0,00850	0,00861	0,00960	0,00972	0,01085	0,01099
100 Japon Yeni (JPY)						
100 Japanese Yen	1,93470	1,94750	2,40780	2,42380	3,02640	3,04640
Kuveyt Dinarı (KWD)						
Kuwaiti Dinar	7,87430	7,97730	9,52530	9,65000	11,47320	11,62330
Norveç Kronu (NOK)						
Norwegian Krone	0,31147	0,31357	0,33137	0,33360	0,40541	0,40813
Pakistan Rupisi (PKR)						
Pakistan Rupee	0,02287	0,02317	0,02758	0,02794	0,03351	0,03395
Rumen Leyi (RON)						
Ron	0,62601	0,63420	0,69730	0,70643	0,80869	0,81928
Rus Rublesi (RUB)						
Russian Rouble	0,04024	0,04077	0,03961	0,04013	0,05827	0,05903
S. Arabistan Riyali (SAR)						
S. Arabian Riyal	0,61787	0,61898	0,77474	0,77613	0,94152	0,94321
İsveç Kronu (SEK)						
Swedish Krona	0,29577	0,29883	0,34538	0,34896	0,38420	0,38817

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

Source: Central Bank of Turkey

Not. Dönem sonu.

Note. End of period.

24.3 Parasal sektör analitik bilançosu, 2014-2016

Monetary sector analytical balance sheet, 2014-2016

[M3 Para arzı ve karşılık kalemleri-M3 money supply and counterpart items]

(Milyon TL-Million TL)

	2014	2015	2016
Karşılık kalemleri-Counterpart items			
Toplam-Total	1 060 143	1 232 283	1 452 355
1 Dış varlıklar-Foreign assets (net)	-41 550	-65 662	-42 360
2 Yurtiçi krediler-Domestic credits	1 435 836	1 693 038	1 936 783
3 Diğer kalemler-Other items (net)	-334 143	-395 093	-442 068
Para arzları-Money supply			
1 M1	258 294	311 647	382 725
1.1 Bankalar dışındaki para			
Currency outside banks	75 393	91 852	111 277
1.2 Vadesiz mevduat (TL)			
Demand deposits (TL)	110 113	125 257	158 818
1.3 Vadesiz mevduat (YP)			
Demand deposits (FX)	72 787	94 538	112 630
2 M2	1 015 896	1 189 494	1 406 871
2.1 Vadeli mevduat (TL)			
Time deposits (TL)	507 227	540 166	629 385
2.2 Vadeli mevduat (YP)			
Time deposits (FX)	250 375	337 681	394 761
3 M3	1 060 143	1 232 283	1 452 355
3.1 Repo işlemlerinden sağlanan fonlar			
Funds received from repo transactions	5 442	3 330	6 596
3.2 Para piyasası fonları (B tipi likit fonlar)			
Money market funds (B type liquid funds)	12 336	12 079	12 635
3.3 İhraç edilen menkul kıymetler			
Debt securities issued	26 469	27 380	26 253

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

Source: Central Bank of Turkey

Not.Bu tablodaki Para arzı karşılık kalemleri parasal durumdaki karşılık kalemlerinden farklılık göstermektedir. Bunun nedeni resmi para arzı tanımlarına giren pek çok kalemin parasal durumda farklı bölümde kaydedilmesidir. Bu değerlendirme farklılığı nedeni ile parasal durumdaki parasal büyüklükler ile resmi para arzları ve karşılık kalemleri farklı olmaktadır.

Note. The money supply counterpart items in this table are different from those in monetary survey.

The reason is that the items included in the official money supply definitions are categorised in different sections of the monetary survey. Consequently, monetary survey aggregates are slightly different from the official money supply and counterpart items.

25

Maliye
Finance

25.1 Türkiye brüt dış borç stoku, 2014-2016

Gross external debt of Turkey, 2014-2016

[31/03/2017 tarihi itibariyle-Date as of 31/03/2017]

(Milyon \$-Million \$)

	2014	2015	2016
Türkiye brüt dış borç stoku			
Gross external debt of Turkey	401 882	396 050	404 182
Borçlu dağılımı-By borrower			
Kısa vadeli borçlar-Short term	131 565	101 880	97 967
Kamu-Public sector	17 866	14 550	16 279
TCMB-CBRT	342	176	110
Özel-Private sector	113 357	87 154	81 578
Uzun vadeli borçlar-Long term	270 317	294 170	306 215
Kamu-Public sector	99 845	98 569	102 932
TCMB-CBRT	2 142	1 151	711
Özel-Private sector	168 329	194 449	202 572
Alacaklı dağılımı-By lender			
Kısa vadeli borçlar-Short term	131 565	101 880	97 967
Özel alacaklılar-Private creditors	127 182	99 855	97 581
Resmi alacaklılar-Official creditors	242	164	215
Tahvil⁽¹⁾-Bonds⁽¹⁾	4 141	1 861	171
Uzun vadeli borçlar-Long term	270 317	294 170	306 215
Özel alacaklılar-Private creditors	129 507	152 849	157 460
Resmi alacaklılar-Official creditors	48 285	47 417	48 187
Tahvil⁽¹⁾-Bonds⁽¹⁾	92 525	93 903	100 569
Türkiye brüt dış borç stoku/GSYH (%)			
Gross external debt stock of Turkey/GDP (%)	43,0	46,0	47,2

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü

Source: Undersecretariat of Treasury, General Directorate of Public Finance

(1) Yurt dışına ihraç edilen senetlerin ilk ihraç bilgilerine göre alacaklı sınıflaması "parasal kuruluşlar"dır.

(1) The lender class of all bonds issued in foreign markets is "financial institutions" according to the primary market issuance.

25.2 Merkezi Yönetim iç borç stoku, 2014-2016

Central Government domestic debt stock, 2014-2016

	(Milyon TL-Million TL)		
	2014	2015	2016
Toplam -Total	414 649	440 124	468 644
Tahviller -Bonds	414 649	440 124	467 620
Hazine bonoları -Treasury bills	0	0	1 025
Toplam iç borç stoku/GSYH (%)			
Total domestic debt stock/GDP (%)	20,3	18,8	18,1

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü

Source: Undersecretariat of Treasury, General Directorate of Public Finance

25.3 Merkezi Yönetim bütçe gerçekleştirmeleri, 2014-2016

Realization of Central Government budget, 2014-2016

	(Milyon TL-Billion TL)		
	2014	2015	2016
Gelirler -Revenues	425 383	482 780	554 431
Harcamalar -Expenditures	448 752	506 305	583 689
Bütçe dengesi -Budget balance	-23 370	-23 525	-29 258
Faiz dışı bütçe dengesi -Balance excluding interest expenditures	26 544	29 479	20 989

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Muhasebat Genel Müdürlüğü

Source: Ministry of Finance, General Directorate of Public Accounts